

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K

Aarhus Universitets høringsbidrag vedr. evaluering af Den Bibliometriske Forskningsindikator

Aarhus Universitet takker for muligheden for at bidrage til høringen af udkast til rapport om evaluering af Den Bibliometriske Forskningsindikator. Rapporten har været i intern høring på universitetet, hvor universitetets fire hovedområder er blevet bedt om kommentarer, og hovedområderne har i varierende omfang ligeledes gennemført en høringsrunde blandt hovedområdernes institutter.

Universitetet kan tilslutte sig, at resultatmåling af forskningen fortsat indgår i fordelingen af basismidler. Universitetet finder det generelt positivt, at der er fokus på måling af forskning med opmærksomhed på publiceringsmønstre og på, hvor der publiceres, og universitetet finder det især vigtigt at øge forskernes interesse for at publicere i internationale tidsskrifter. Det er dog den overordnede vurdering, at Den Bibliometriske Forskningsindikator ikke i sig selv har betydet væsentlige ændringer i forskernes adfærd eller publiceringsmønstre. Det er i den forbindelse vigtigt at erindre sig, at Den Bibliometriske Forskningsindikator kun har været aktiv i en relativ kort periode, hvorfor evalueringer og konklusioner skal foretages med varsomhed.

Alt i alt finder universitetet, at Den Bibliometriske Forskningsindikator på nuværende tidspunkt er det mindst ringe alternativ. Aarhus Universitet vil imidlertid på sigt gerne erstatte eller supplere de bibliometriske målinger med impactmålinger tilpasset hovedområdernes forskellige publiceringsmønstre for herigennem i højere grad at måle forskningens gennemslagskraft, dvs. om forskningen bliver citeret.

Aarhus Universitet vil samtidig også tilkendegive, at der blandt universitetets institutter – og forskere – er forskellige syn på hensigtsmæssigheden og nytten af Den Bibliometriske Forskningsindikator. Høringsrunden har således bl.a. afstedkommet en livlig debat i universitetets interne avis.

Der er fra hovedområderne peget på forskellige problemstillinger ved anvendelsen af forskningsindikatoren, og der er ligeledes peget på forskellige forslag til forbedringer. De samlede bidrag er vedlagt som bilag, men blandt de væsentligste problemstillinger kan nævnes, at den nuværende inddeling af fagområder kan forekomme arbitrær og

Lauritz B. Holm-Nielsen

Rektor

Dato: 27. juni 2012

Direkte tlf.: 87152025

Fax: 89421109

E-mail: rektor@au.dk

Web: au.dk/rektor@au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

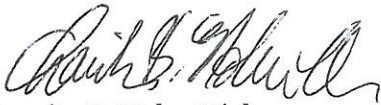
Reference: kc

Side 1/2

med dertil hørende vanskeligheder for ”nye” områder for at komme til, at opdelingen i niveau 1 og 2 tidsskrifter ikke er sammenlignelig fra faggruppe til faggruppe, at der mangler en åben og systemunderstøttet adgang til data, og at arbejdet omkring forskningsindikatoren er omfattende og tidskrævende.

Side 2/2
—

—
Med venlig hilsen

Lauritz B. Holm-Nielsen
Rektor

Til AU Strategi og AU Kommunikation

Arts høringsvar til ”Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator ”

Dato: 20. juni 2012

Arts vil gerne starte med at takke for muligheden for at blive hørt i forbindelse med evalueringen og udtrykke glæde over, at den meget korte høringsfrist blev forlænget således at faggrupperne har fået mulighed for at blive hørt separat.

Side 1/3

Lotte Holm
Forskningsrådgiver

Mobiltlf.: 21342914
E-mail: lho@adm.au.dk

Af samme årsag er dette høringsvar relativt kort, da Arts ønsker at svarene fra Faggrupperne får den tilsigtede opmærksomhed.

Helt overordnet skal det understreges, at den bibliometriske forskningsindikator er at foretrække frem for andre systemer, der måler forskning. Indenfor Arts' forskningsområder har BFI haft den tilsigtede adfærdsregulerende effekt og skabt opmærksomhed om publiceringsmønstre. Der kan konstateres en øget interesse for, at publicere i internationale videnskabelige tidsskrifter. Alt andet lige er det væsentligste at forskningen bliver læst og anvendt – hvis BFI bidrager til, at forskere søger at komme i internationale tidsskrifter der læses bredt, må det betragtes som positivt.

Side 1/3

Med et ønske om at fastholde BFI er der nedenfor forskellige forslag til justeringer til bibliometrien i sin nuværende form:

Faggruppe inddelingen

- Inddelingen af fagområder i de nuværende 67 kan virke arbitrær. Der opstår let problemer med hensyn til grænsedragninger, hvilket igen kommer til at indvirke på, hvilke tidsskrifter der har chance for at få status som niveau 2-tidsskrifter. Inddelingen bør jævnlige evalueres.
- Tidsskrifter fra ”nyere” fagfelter har svært ved at vinde indpas på listerne, og for at nå op i niveau 2. Det gælder for eksempel for et område som digital æstetik.
- Det samme gør sig gældende for ”mindre” fag. Fx hersker der i fremmedsproggruppen en overrepræsentation af de engelsksprogede tidsskrifter, mens de tysk- og fransksprogede er svagere repræsenteret, og de italiensk- og spanskprogede er nærmest udraderet.

Tværfagligheden

- Der opleves en konservatisme i systemet, hvor det er de faginddelte tidsskrifter der fylder og ikke de innovative, nyere og tværfaglige tidsskrifter. Der efterlyses plads til begge dele, således at tværfagligheden også kan "belønnes" i bibliometri-systemet.

Pointsystemet – hvad tæller mest

- Pointtildelingen til doktorafhandlinger synes ikke proportionel. To internationale artikler giver tilsammen ét point mere end en disputats.
- Bogpublikationer burde tælle mere i forhold til tidsskriftartikler. En af de negative effekter af indførelsen af pointsystemet rapporteres at være mindre lyst til at skrive bøger, hvilket er uheldigt for en del af den forskningstradition som Arts repræsenterer. Et forslag kunne være at give 5 i stedet for 3 points for en monografi.
- Antologier, som ikke mindst i en tidsalder, hvor det drejer sig om at samle mange forskere i projekter for at få volumen i fagfelterne, udgør et væsentligt arbejdsredskab, bliver ligeledes underprioriteret i den nuværende model. Der er derfor støtte til at lægge sig efter den norske model (beskrevet s. 54), hvor antologiartikler tæller 0,7 og ikke kun som i Danmark 0,5.
- Det er ligeledes et problem, at monografier har meget sværere end artikler ved at komme på niveau 2 på grund af, at forlagsrangordningen er så eksklusiv, at det kun er de største engelske og især amerikanske forlag, der bliver tilkendt "niveau 2"-værdighed.
- En del vigtigt arbejde går under radaren, herunder tidskrævende redaktionsarbejde. Forslaget i rapporten fra 'enkelte forskningsledere' (s. 38) om at lade redaktionsarbejde indgå i BFI støttes derfor af de adspurgte forskere på Arts.
- Der er ingen kritisk belysning af, *hvordan* opdelingen i niveau 1 og 2 er foregået og foregår i de respektive grupper. Der synes at være meget store forskelle i, hvad der ligger til grund for gruppernes måde at foretage en rangering på, men dette forhold berøres ikke i rapporten.
- Et særligt problem gør sig gældende for bogserier. Det er positivt, at man har åbnet BFI for bogserierne, men resultatet har medført u hensigtsmæssige sideeffekter. I evalueringsrapporten nævnes det som positivt, at et niveau 1 forlag godt kan udgive en niveau 2 bogserie (side 21: "Ved hjælp af bokserier kan et forlag ha utgivelser på nivå 2 uten å være ansett som internasjonalt ledende fra alle fags og lands synspunkt"). Forudsætningen herfor er, at alle bogserier vurderes individuelt. Det har den beklagelige konsekvens, at ikke alle bogserier på et niveau 2-forlag nødvendigvis også er på niveau 2. Da placeringen af monografier og antologier i eller uden for en bogserie ofte er det enkelte forlags afgørelse, kan man risikere, at et niveau 2-forlag af markedsmæssige hensyn vælger at publicere det indsendte værk i en bogserie, der af kvotemæssige hensyn ikke er kommet på niveau 2-listen, hvilket er problematisk.

Generelle kommentarer

- Ud over disse balanceproblemer, der er underbelyst i rapporten, anføres det også af forskningsprogramledere og bibliometrigruppedeltagere, at der bruges ganske meget tid på arbejdet med at opbygge og revidere autoritetslisterne. Problemet er underspillet i rapporten (s. 22).
- Der efterlyses en engelsksproget hjemmeside der kort forklarer, hvad den bibliometriske forskningsindikator går ud på. Ofte støder man på manglende kendskab til projektet hos forlagene, det kan muligvis afhjælpes hvis bibliometrien forklares bedre på engelsk.
- Arts' forskningsområder har tilsyneladende været fraværende i evalueringen. Det er uheldigt, fordi netop humanistiske discipliner har vanskeligt ved at finde sig til rette i modeller à la BFI og derfor så meget desto mere burde have lejlighed til at præge modellen. Rapporten efterlyser empirisk viden, og en sådan kunne have været erhvervet, hvis man havde spurgt bredere ud blandt menige forskere.
- Forlagenes rolle og interesse i projektet belyses ligeledes overhovedet ikke, og man får derfor ikke behandlet spørgsmålet om publiceringssmuligheder på det danske marked, hvor forskerne – også efter positiv fagfælle vurdering - skal skaffe støtte til udgivelser.
- Hvad høringsprocessen angår, fremhæves det i særdeleshed, at der er tale om en utåleligt kort frist i lyset af, at der er tale om et problemfelt, der er lige så komplekst, som det er vigtigt.
- Omkostninger ved udarbejdelsen af BFI synes meget høje. Dertil kommer, at arbejdet med at skaffe dokumentation for fagfællebedømmelse for bogserier er lagt over på faggrupperne. Da de færreste forlag har offentliggjort procedurer for fagfællebedømmelse for hver enkelt bogserie, kan ajourføringer af bogserielisten være forholdsvis arbejdskrævende.

Med venlig hilsen,

Lotte Holm
Forskningsrådgiver
Dean's Office, Arts

Modtager(e):

Karl Christensen (kc@adm.au.dk)
Steffen Longfors (slo@adm.au.dk)

NOTAT

Ved. bibliometri

Dato: 12. juni 2012

Side 1/2

Business and Social Sciences (BSS) har ved mail af 4. juni 2012 modtaget Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøttes høring om evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator. BSS var ved tilblivelsen af rapporten repræsenteret som del af AUs "hold" ved interviewrunden og ser som udgangspunkt positivt på evalueringsrapporten. Derfor blot få kommentarer i det følgende.

Grundet den korte høringsfrist er der fra BSSs institutter kun indkommet et par høringssvar. Som det også fremgår af rapporten flere steder, er meningerne om BFI-modellen stærkt delte i de danske samfundsvidenskabelige miljøer – således også ved AU. F.eks. mener repræsentanter for Psykologi – modsat ledelsen af BSS – at BFI-modellen og dennes tidsskriftslistes repræsenterer samfundsvidenskaberne bedre end de sandsynlige alternativer og derfor bør videreføres. Andre miljøer er bekymrede for, at BFI-modellens tidsskriftslistes vil virke for konserverende og derfor bl.a. lægge en dæmper på lysten til at engagere sig i nyskabende, interdisciplinær forskning. Endelig udtrykkes der bekymring i visse dele af BSS for, at BFI-modellen i dens nuværende form i højere grad belønner kvantitet end kvalitet i forskningsproduktionen – uden at man dog derfor vil anbefale, at hele modellen rulles tilbage.

Det bemærkes i rapporten (s. 37), at repræsentanten for BSS (omtalt som AU-SAM) peger på, at der tilsyneladende ikke har været nogen tværgående diskussion om principper for niveauinddeling. BSS vil gerne benytte lejligheden til at gentage og præcisere denne helt afgørende mangel ved hele tilblivelsen af tidsskriftslisterne med henvisning til vedlagte bilag, der giver en delvis tabulering af antallet af tidsskrifter på niveau 2 i de forskellige faggrupper.

Tidsskrifter kan naturligvis være noget forskellige m.h.t. antal publicerede artikler og sider pr. år, men med en vis tilnærmelse kan man formentlig antage,

at tidsskrifter inden for hovedområderne ligner hinanden på tværs af fag. Når der således er 37 tidsskrifter i Samfundsøkonomi på niveau 2 mod 95 i Erhvervsøkonomi ligger der implicit heri, at sidstnævnte er ca. 2½ gange så stort som førstnævnte som forskningsfelt. Tilsvarende er Matematik/Statistik mere end 4 gange så stort et forskningsområde som både Fysik/Astronomi og Kemi. Public Health er ca. 1½ gange så stort som NeuroScience. Det kan naturligvis ikke afvises, at disse forholdstal er faktisk korrekte, men det kan konstateres, at længderne af fagenes tidsskriftslistes og dermed også antal tidsskrifter på niveau 2 ikke tog udgangspunkt i nogen forudgående analyse af forskellige fagområders respektive størrelser. De tilfældigheder dette skabte inden for de forskellige hovedområder gør derfor stadig BFI-listerne ubrugelige til formål, der går på tværs af fag.¹ Dette forhindrer naturligvis ikke listerne i – med en vis mening – at blive brugt til sammenligninger af institutter/forskningsgrupper inden for et givet fag.

Per Baltzer Overgaard
Prodekan for Forskning og Talentudvikling

Vedlagt:
Bilag vedr. niveau 2 tidsskrifter

¹ BSS bemærker derfor også, at de to andre meget store danske samfundsvidenskabelige institutioner (KU-SAM og CBS) tilsyneladende i substansen er enige med BSS, da begge peger på, at de anvender andre og væsentligt kortere lister over toptidsskrifter til at tilskynde institutter og/eller medarbejdere.

Bibliometrigrupper

Ikke-udtømmende liste (PBO - Juni - 2012)

Niveau 2: Tidsskrifter (2011) - Autoritetsliste

Business and Social Sciences		# tidsskrifter 2
Nationaløkonomi		37
Erhvervsøkonomi		95
Statskundskab + Sociologi	80+62	142
Jura		85
Psykologi		64
Videnskabsstudier og Forskningsanalyse		43
Health		
Medicin		61
Public Health		54
Veterinær		15
Farma		15
NeuroScience		37
Medicinske Basalfag		37
Science and Technology		
Fysik + Astronomi		26
Matematik + Statistik		128
Kemi		31
Biologi		55
Molekylær + Cellebiologi		89
Tekn. Bygge + anlæg		32
Datalogi		115
Kemiteknik		16
Elektro		55
Geography + Climate		27
Arts		
Arkitektur		39
Omr: Eur, Amer, Ocean		57
Omr: Asien, Afr, Arktisk		47
Engelsk, Romansk, Tysk		92
Slavisk + Græsk		41
Lingvistik		83
Dans, teater + musik		66
Litt vidensk		31
Medier + Komm		49
Nordisk		17
Teologi + Religion		47
Filosofi+ idéhist		52
Histori		70
Arkæologi		91
Græsk (old) + Latin		26
Pædagogik + Uddannelse		120
Antropologi		59

Fra: Jakob D. Sørensen
Sendt: 26. juni 2012 14:22
Til: Karl Christensen; Steffen Longfors
Cc: Allan Flyvbjerg; Ole Steen Nielsen; Anders Roed; Henry Andreasen
Emne: Health - høringsvar: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Vedhæftede filer: Stillingskategorier for forskningspersonalet på SUND.PDF

Kære Karl Christensen og Steffen Longfors

Tak for invitation til at give høringsvar vedrørende evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator. Vi har haft evalueringen til kommentering blandt hovedområdet institutledere ligesom den har været drøftet i Dekanetet.

Herunder har vi sammenfattet Healths input:

1. Det er svært, at evaluere BFI på baggrund af kun tre års drift. Health foreslår derfor, at BFI skal køre yderligere tre år før behov for omfattende revision af indikatoren kan klarlægges. I den forbindelse opfordrer Health til, at fagforskerne helt systematisk inddrages, når indikatoren justeres og evalueres.
2. Health foreslår, at der arbejdes for at data fra BFI skal stilles mere åbent og systemunderstøttet til rådighed således at universiteterne med underliggende enheder lettere kan anvende data i deres interne arbejde – blandt andet med ledelsesinformation.
3. Af evalueringens afsnit 4.7.2 s. 37-38 fremgår det, at der skal findes en principiel løsning vedrørende registrering af forskning udført på sygehuse. Jf. vedhæftede notat som er sendt til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser er der fundet en sådan løsning.
 - a. I forlængelse heraf opfordrer Health til opmærksomhed i forhold til, hvordan forskningsproduktionen i sundhedsvæsenet/de kliniske institutter i praksis registreres samt effekten heraf.

Med venlig hilsen

Jakob D. Sørensen
Souschef

Direkte tlf.: (+45) 8715 2006
E-mail: jds@sun.au.dk

Dekanetet, Health
Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1, bygning 1431.120
8000 Aarhus C
<http://health.au.dk/>

13. juni 2012
J.nr. 2012-6241-01
AT

Stillingskategorier for forskningspersonalet ved de Sundhedsvidenskabelige fakulteter

Nedenstående liste er stillingskategorierne for forskningspersonalet ved de Sundhedsvidenskabelige fakulteter på de danske universiteter.

Personer i alle de omtalte stillinger kan være forskningsaktive på sygehusene og vil dermed for så vidt alene derfor kunne udløse publikationsregistreringer. For at kunne udløse en publikationsregistrering, skal der være en formaliseret aftale om forskningsansvaret bag tilskrivningen.

Den kliniske professor

Deltidsansat til forskning og undervisning, hvor en tredjedel af overlægestillingen er frikøbt af universitetet, og en sjettedel er stillet til rådighed fra regionen. Overlægelønnen udbetales af regionen. Universitetet refunderer sin tredjedel af overlægelønnen.

Den kliniske professor oppebærer professorhonorar direkte udbetalt fra universitetet.

Eksternt finansierede tidsbegrænsede kliniske professorater

Samme konstruktion som de universitetsfinansierede. Økonomien til professoratet administreres af universitetet, og regionen refunderes på samme måde som ved de universitetsfinansierede professorater.

Ordinære professorater

På sygehusene findes heltids og deltids ordinære professorater. Heltidsprofessoraterne er fuldt finansierede direkte fra universitetet. Deltidsprofessoraterne er kombinationsstillinger af overlægestillinger ved regionen og deltidsprofessorat lønnet af universitetet.

Professoraterne kan være besat af personer med lægevidenskabelig baggrund eller anden akademisk baggrund.

Gæsteprofessorer

Udnævnt af universitetet. Kan være internt og eksternt finansierede. Udfører forskning i de kliniske miljøer.

Adjungerede professorer

Udnævnt af universitetet. Har forbindelse til det kliniske instituts miljøer og forsker bl.a. med baggrund heri.

Lektorer

På sygehusene fungerer heltids- og deltidsansatte universitetslektorer. De heltidsansatte har typisk anden akademisk baggrund end lægevidenskabelig. Deltidslektorerne kan være besat af personer med lægevidenskabelig baggrund, typisk overlæger eller personer med anden akademisk baggrund end lægevidenskab.

Adjunkt

På sygehusene er der adjunkter, som enten er i fuldtidsstilling, eventuelt i samarbejde med andet institut ved universitetet eller personer i deltidsadjunkturer, typisk eksternt finansieret med lønudbetaling fra universitetet.

Yngre forskningsmedarbejdere

Både postdoc og ph.d.-studerende er typisk ansat i fuldtidsstillinger ved universitetet. Der findes enkelte postdoc, som er sygehusbaserede, men det er undtagelsen og ikke reglen.

Eksterne kliniske lektorer

På sygehusene er der ansat eksterne kliniske lektorer til at varetage forskningsbaseret undervisning, og er typisk, foruden undervisningsengageret, hovedvejeleder eller vejleder for de ph.d.-studerende, der befinder sig i universitetshospitalet og ved regionshospitalerne.

Adjungerede lektorer

Udpeget af universitetet. Har opgaver efter aftale og herunder forskning.

TAP

På sygehusene er der ansat teknisk-administrativt personale, som enten har lønudbetaling via universitetet eller via hospitalet. Det drejer sig om administrativt personale, om bioanalytikere eller om AC-TAP'er.

Gæsteforskere

Gæsteforskere dækker specialestuderende, som ikke er ansat på universitetet, men forsker i regi af dette og med en universitetsansat vejleder. Gæsteforskere dækker desuden forskere, der har været ansat ved universitetet, men først publicerer den udførte forskning efter ansættelsens ophør. Endelig dækker betegnelsen gæsteforskere, sygehusansatte, hvis forskning er baseret på brug af universitetets ressourcer.

Videnskabelige assistenter

Ansættelse i en stilling som videnskabelig assistent kan jf. cirkulære om Stillingsstruktur for videnskabeligt personale ved universiteter af 13. juni 2007 ske for en periode af indtil tre år. Genansættelse udover tre år kan ikke finde sted. Hovedopgaverne i den tidsbegrænsede stilling er forskning og/eller undervisning. En mindre del af arbejdstiden kan anvendes til faglig udvikling samt varetagelse af andre opgaver. Kvalifikationskravet er kandidatniveau.

Forskningsassistenter

Samme stillingskategori som *videnskabelige assistenter*.

Eksterne lektorer

Stillingen som ekstern lektor er en deltidsstilling, hvis hovedindhold er varetagelse af kvalificerede undervisningsopgaver. Formålet med det eksterne lektorat er at give mulighed for ansættelse af undervisere med relevant praksiserfaring eller særlige kvalifikationer på højt niveau.

Den eksterne lektor skal selvstændigt tilrettelægge og gennemføre undervisningsforløb efter institutionens bestemmelse, herunder også give forelæsninger og gennemføre eksaminer og andre evalueringer. Der er mulighed for både varig og tidsbegrænset ansættelse. Det konkrete timetal og evt. eksamensdeltagelse mv. fastsættes for hvert enkelt semester inden for de rammer, som er aftalt herfor.

Studieadjunkter/-lektorer

Stillingsindholdet er undervisning og tilsvarende opgaver. Stillingen kan indeholde faglige udviklingsopgaver. I adjunktstiden skal institutionen sikre, at adjunkten får pædagogisk supervision og vejledning. Denne opgave varetages på lektor- eller professorniveau, og institutionen fastsætter det nærmere indhold og omfang heraf. I lektoransættelsen indgår varetagelse af supervisionsopgaver. Stillingerne er normalt tidsbegrænsede fuldtidsstillinger. Ansættelse sker efter opslag som adjunkt eller lektor, afhængig af den pågældendes kvalifikationer. Senest seks måneder inden udløbet af det sjette ansættelsesår afgives en skriftlig vurdering af adjunktens undervisningsmæssige kvalifikationer. Såfremt denne er positiv, tildeles stillingsbetegnelsen lektor. Såfremt en ansøger til en studieadjunkt/-lektorstilling har erhvervet sig særlige kvalifikationer af betydning for varetagelsen af stillingen uden dog at være kvalificeret til at kunne ansættes som lektor, kan adjunktansættelse ske for et kortere tidsrum end seks år og lektorbedømmelsen finde sted tilsvarende tidligere. Direkte ansættelse som studielektor kan finde sted, men det forudsætter altid, at ansøgeren er blevet positivt bedømt inden ansættelsen, og normalt også at den pågældende har haft mindst seks års beskæftigelse inden for et for stillingen relevant arbejdsområde.

Seniorforsker (Myndighedsbetjening)

Seniorforskerstillingen er en stilling, hvor hovedopgaverne er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsbaseret myndighedsbetjening. Hertil kommer undervisning i et vist omfang. Desuden kan komme varetagelse af forskningsledelse, vejledning og supervision af adjunkter og forskere samt fagligt bedømmelsesarbejde. Universitetet kan i særlige tilfælde og i begrænset omfang fravige kravet om, at stillingen skal indeholde undervisningsopgaver. Universitetet fastlægger den nærmere fordeling mellem de forskellige opgaver. Vægtningen mellem de forskellige opgaver kan variere over tid.

Forsker (Myndighedsbetjening)

Forskerstillingen er en videreuddannelsesstilling, hvor hovedopgaverne er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsbaseret myndighedsbetjening. Hertil kommer undervisning i et vist omfang. Desuden kan i begrænset omfang komme varetagelse af andre opgaver.

Universitetet kan i særlige tilfælde og i begrænset omfang fravige kravet om, at stillingen skal indeholde undervisningsopgaver.

Universitetet fastlægger den nærmere fordeling mellem de forskellige opgaver. Vægtningen mellem de forskellige opgaver kan variere over tid, men der skal sikres en balance, som gør, at forskeren kan kvalificere sig inden for de for stillingen relevante områder (typisk forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og undervisning).

Der gives supervision og mulighed for pædagogisk opkvalificering med henblik på en skriftlig vurdering af forskerens undervisningsmæssige kvalifikationer.

Ved ansættelse som adjunkt gives merit for tidligere ansættelse som post doc. inden for et relevant område.

Kliniske lærere

En klinisk lærerstilling er en deltidsstilling med henblik på selvstændig varetagelse af undervisnings- og vejledningsopgaver på sygehus, i praksis eller på klinik. Undervisningen mv. supplerer undervisning varetaget på adjunkt-, lektor-, eller professorniveau. Den kliniske lærer skal have særlig tilladelse til at fungere som eksaminator. Den kliniske lærer kan som en del af stillingen også varetage andre kliniske opgaver. En klinisk lærer kan ansættes for en periode på indtil tre år. Genansættelse kan finde sted i det omfang, at det er i overensstemmelse med lov om tidsbegrænset ansættelse. Kliniske lærere på det odontologiske område kan efter den første ansættelsesperiode ansættes tidsbegrænset. Kvalifikationskravet er en relevant kandidateksamen. Der kan stilles krav om ajourført erfaring med relevant klinisk arbejde. I de tilfælde hvor undervisning eller vejledning finder sted i praksis stilles der krav om, at den kliniske lærer selv driver praksis.

Kliniske assistenter

Klinisk assistent er en tidsbegrænset stilling med henblik på medicinsk klinisk forskning. Den kliniske assistent varetager som en del af stillingen også andre kliniske opgaver. Ansættelse forudsætter lægevidenskabelig kandidateksamen og relevant klinisk erfaring. Ansættelse sker for en periode af indtil fire år. Genansættelse ud over fire år kan ikke finde sted. Opmærksomheden henledes på lov om tidsbegrænset ansættelse.

Afdelingstandlæger

Afdelingstandlæge er en deltidsstilling med henblik på varetagelse af ledende funktioner og undervisnings- og behandlingsopgaver i forbindelse med klinisk undervisning af tandlægestuderende under ansvar over for fagområdets videnskabelige ledelse. Afdelingstandlægen skal under ansvar over for fagområdets videnskabelige ledelse være ledende, vejledende og koordinerende med hensyn til de opgaver, der pålægges de kliniske lærere, og forestå den løbende evaluering af de studerende. Afdelingstandlægen deltager i tilrettelæggelse, gennemførelse og justering af undervisningen. Endvidere skal afdelingstandlægen deltage i undervisningsrelaterede aktiviteter, eksempelvis udvikling af undervisningsmateriale, visitation af patienter, forsøg med afprøvning af nye materialer, metoder og behandlingsformer samt påtage sig behandling af henviste patienter med behandlingsbehov af særlig undervisningsmæssig interesse. Ansættelse sker for en periode på tre år. Herefter kan der ske tidsbegrænset ansættelse.

Kvalifikationskravet er odontologisk kandidateksamen samt klinisk faglig ekspertise på højt niveau og erfaring med selvstændig udvikling af klinisk undervisningsmateriale.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K.

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Forskningsdekanatet

Kilen, Kilevej 14a
2000 Frederiksberg

Tel: +45 · 3815 3815

www.cbs.dk

Att. fuldmægtig Alberte Glob Nielsen
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Koncercenter for Analyse og Statistik

Hørings svar: Evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator (BFI)

June 2012

Med henvisning til høring af 25. maj 2012 om evaluering af BFI takker CBS for muligheden for at kommentere på evalueringens hovedkonklusioner.

AI

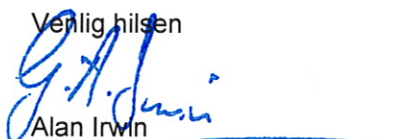
Rapporten sammenfatter en positiv holdning til den fortsatte brug og udvikling af BFI. CBS støtter overordnet en model, der belønner universiteterne for faktiske aktiviteter, og hvor forskning vægtes selvstændigt. CBS noterer sig samtidig evalueringens konklusion om, at der endnu ikke er tilvejebragt tilstrækkeligt grundlag for at vurdere indikatorens betydning for publikationsadfærd.

I CBS' Udviklingskontrakt 2012-2015 med Uddannelsesministeren indgår BFI som selvvalgt mål til afspejling af CBS strategiske prioriteringer og identitet. Det er CBS' vurdering at BFI er en inkluderende måling af videnskabelig publicering og en god indikator for måling af forskningsomfang. CBS har i flere år drøftet muligheder og metoder for måling af forskningskvalitet i form af entydige målinger, men har måttet erkende, at der i dag ikke findes internationalt anerkendte målinger, som vil kunne måle den samlede kvalitet af CBS' forskning. I udviklingsaftalen har CBS derfor valgt at fokusere på yderligere 3 målinger, der løbende muliggør sammenligning med anerkendte internationale publikationslister. De 3 målinger er CBS' placering på *University of Texas at Dallas* listen, samt antallet af videnskabelige artikler publiceret i tidsskrifter på hhv. *The UK Association of Business Schools* listen og *Financial Times 45* listen.

CBS har hidtil ikke anvendt BFI som internt ledelsesinstrument, men ønsker fremadrettet at udvikle en kultur hvor forskningskvalitet måles mere systematisk og i løbende international sammenligning. Det forventes i forbindelse med den fortsatte udvikling af institut- og publiceringsstrategier at CBS finder anvendelige målemetoder der omfatter alle CBS forskningsområder, ligesom anvendelighed og relevans af citationsanalyser vil blive drøftet og vurderet.

Sluttelig støtter CBS ønsket om at BFI's data gøres tilgængelige for universiteterne til analysebrug.

Venlig hilsen

Alan Irwin
Forskningsdekan

Alberte Glob Nielsen
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse
E-mail: algn@fi.dk

29. juni 2012
HCWE/thov

Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

DTU skal i sin høringskrivelse fremføre, at man ikke finder, at BFI er en hensigtsmæssig forskningsindikator.

Indikatoren måler og afspejler ikke de internationale kvalitetsstandarder for forskningspublicering, herunder citationsimpact, der bruges som international benchmark. Det er DTU's principielle synspunkt, at citationsbaserede indikatorer på artikelniveau i højere grad vil være et incitament til at fremme forskningskvalitet og international konkurrenceevne. DTU skal her fremhæve Leiden indikatoren som en langt mere hensigtsmæssig metode til benchmark af forskningsresultater inden for fx teknisk videnskab, naturvidenskab og sundhedsvidenskab.

Der er foretaget beregninger på DTU, der bekræfter, at DTU's andel af indikatorpointene i BFI-indikatoren ikke afspejler den kvalitetsbedømmelse, der ligger i internationale fagfællers citering af danske forskningsarbejder. I 2011 var DTU's andel af indikatorpointene 14,6 %. Havde der indgået citationer i indikatoren ville DTU's andel nærmere have været 19,7 %.

BFI-indikatoren er derfor i sin nuværende form uforenelig med DTU's ønske om at rangere højt på de internationale universitetsbenchmark, fordi den positivt ansporer til publicering på dansk og til produktion af monografier, frem for videnskabelig publikation i internationale high ranking tidsskrifter. DTU har således ikke noget ønske om at medvirke til, at BFI-indikatoren udbredes på universitetet, da det vil kunne medføre, at DTU falder tilbage i sin placering på den internationale Leiden Ranking.

Indikatoren benyttes derfor heller ikke internt på DTU som styringsredskab, fx til fordeling af forskningsmidler mellem institutterne.

DTU skal derfor foreslå, at Leiden Ranking benyttes til benchmark af forskningsresultater inden for de internationalt stærkt kompetitive hovedområder teknisk videnskab, naturvidenskab og sundhedsvidenskab. Såfremt der synes at være et opgørelsesproblem for HUM og SAMF, foreslår DTU, at der etableres en særlig opgørelsesmetode, der ikke berører de andre hovedområder.

Successivt - såfremt der ikke kan findes opbakning til ovenstående synspunkter - må BFI-indikatoren revideres, således at citationer på artikelniveau fremover indgår som en væsentlig faktor i indikatoren, ikke mindst inden for de 3 ovennævnte forskningsområder (SUND, TEK, NAT).

Med venlig hilsen

Henrik O. Wegener

Prorektor
Rektoratet

Fra: [Jørgen Staunstrup](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Cc: [Journalen](#)
Emne: Re: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 11. juni 2012 13:46:10

Kære Alberte Glob Nielsen,

IT-Universitetet noterer sig med tilfredshed, at det fremsendte udkast til evalueringsrapport fint reflekterer vores synspunkt om, at fagfællebedømte konferencepublikationer fremover bør indgå i den bibliometriske forskningsindikator. Uden denne ændring vil den bibliometriske indikator fortsat give et forkert billede af publiceringsaktiviteten på it-området.

Mvh

Jørgen Staunstrup, Prorektor
IT-Universitetet

On 25-05-2012 13:33, Alberte Glob Nielsen wrote:

- > Til IT-Universitetet
- >
- > Den bibliometriske forskningsindikator indgår i den performancebaserede
- > model til fordeling af nye basismidler. Da indikatoren i 2012 har virket
- > i tre fulde år, har Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående
- > Uddannelser, Morten Østergaard, igangsat en evaluering af indikatoren.
- > Universitetet har bidraget til evalueringen via interview med ledelsen,
- > og det skal I have stor tak for.
- >
- > Evalueringsrapporten foreligger nu i udkast, og derfor er det ønsket at
- > sende evalueringen i høring hos universiteterne. Derfor fremsendes
- > høringsmaterialet, som består af:
- >
- > ·Et høringsbrev
- >
- > ·En høringsliste
- >
- > ·Rapport: Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator (udkast)
- >
- > ·Kommissorium for evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
- >
- > ·Aftale om fordeling af basismidler til universiteterne af 30. juni 2009
- >
- > Høringsperioden vil være fra den 25. maj til den 15. juni og det samlede
- > hørings svar skal sendes skriftligt til undertegnede. På forhånd tak for
- > jeres bidrag til evalueringen.
- >
- > Med venlig hilsen
- >
- > Alberte Glob Nielsen
- >
- > *Alberte Glob Nielsen*
- >
- > Fuldmægtig
- >
- > Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
- >
- > Koncerncenter for Analyse og Statistik
- >

> Direkte telefon: + 45 7231 7897
>
> E-mail: algn@fi.dk <<mailto:algn@fi.dk>>
>
> *Ministeriet for Forskning,*
>
> *Innovation og Videregående Uddannelse*
>
> Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
>
> Bredgade 43
>
> 1260 København K
>
> Telefon: +45 3392 9700
>
> Fax: +45 3332 3501
>
> E-mail: fivu@fivu.dk <<mailto:fivu@fivu.dk>>
>
> www.fivu.dk <<http://www.fivu.dk>>
>

Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

13. JUNI 2012

Kære Inge Mærkedahl

REKTOR

Tak for brev og høringsmateriale om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

NØRREGADE 10, POSTBOKS 2177
1017 KØBENHAVN K

Københavns Universitet vurderer, at der med det foreliggende materiale ikke er grundlag for at vurdere effekten og nytten af den bibliometriske forskningsindikator (BFI).

TLF 35322626

DIR 35322612

rektor@adm.ku.dk

REF: JSW

Der er ikke dokumentation for, at BFI i sig selv har påvirket publiceringspraksis hverken med hensyn til publiceringsmønstre eller volumen. I nogle fagmiljøer kan der godt nok spores stigende bevidsthed om publicere internationalt og via specifikke kanaler. Men der kan omvendt konstateres en stor usikkerhed blandt forskerne omkring betydningen af BFI herunder, hvad der udløser point. Datakvaliteten vurderes desuden ikke at være tilstrækkelig bl.a. på grund af forskellig registreringspraksis.

Indenfor de humanistiske, juridiske og teologiske miljøer er der ikke enighed om definitionen af peer review eller fagfællebedømt forskning, og hvilken forskel det gør for tildelingen af point. I samme miljøer anses den nuværende BFI-model at favorisere natur- og sundhedsvidenskabelig publiceringspraksis. Det påvirker holdningen til BFI og fordelingsmodellen i negativ retning. Kriterierne for, hvilke tidsskrifter der optages på autoritetslisten, forekommer ligeledes uklare for visse forskningsmiljøer og det juridiske fagområde påpeger f.eks., at BFI's fokus på publicering i peer review kanaler forventeligt kan give direkte negative incitament for publicering i anerkendte nationale fagprofessionstidsskrifter.

Københavns Universitet tilslutter sig, at kvalitetsmål for forskningen danner udgangspunkt for en allokering af forskningsmidler. Det må imidlertid konstateres, at ministeriet og universiteterne samlet set har afset en anseelig mængde af ressourcer til at etablere og drive selve opgørelsessystemet. Det er afgørende, at der fremover er en sammenhæng mellem de ressourcer, der bruges og nyttevirkningen af systemet, blandt andet set i lyset af de administrative besparelser som universiteterne er pålagt.

På den baggrund anbefaler Københavns Universitet at BFI foreløbig videreføres i en periode frem til en grundigere evaluering med inddragelse af fagmiljøerne forudsat at BFI får følgende udviklingsmål:

- *Mere åbenhed:* Der skabes fuld åbenhed om data, på højest opnåelige niveau. Hvert universitet skal have adgang til samtlige data, og til at kunne sammenligne egne og andres data bl.a. til gavn for en faglig lokal dialog om publiceringspraksis.
- *Mindre dobbeltarbejde:* Det anbefales at ministeriet stiller en fælles national database og indtastningsmodul til rådighed i stedet for at hvert universitet skal drifte og vedligeholde individuelle stort set ens databaser. Denne model vil bl.a. minimere det dobbeltarbejde der forekommer, når en publikation med forfattere fra flere forskellige universiteter inddateres i flere databaser. Det giver samtidig mulighed for fælles nationale indkøb af data fra internationale forskningsdatabaser og vil dermed spare inddateringsarbejde på de enkelte universiteter. Det vil effektivisere registreringsarbejdet og forbedre datagrundlaget.
- *Større præmiering af den mest læste forskning:* At sundhedsvidenskab, teknik og naturvidenskab overgår til citationsimpact for tildeling af point. Datagrundlaget bør baseres primært på en internationalt anerkendt kilde f.eks. Web of Science og dermed begrænse faggruppernes arbejde. For at matche dette, kan det overvejes at ændre niveauinddelingen af tidsskrifter for de tørre fag til at inkludere 3 niveauer, således at der indføres et særligt topniveau indenfor niveau 2 tidsskrifter.

Hvis ministeriet ikke kan drive en fælles national it-plattform til registrering af forskning, bør det kunne høste data fra andre systemer end PURE, så universiteterne kan vælge frit mellem forskellige internationale systemer til registrering af forskning.

Med venlig hilsen

Ralf Hemmingsen
Rektor

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Att. Alberte Glob Nielsen
Bredgade 43
1260 København K

DATO/REFERENCE
29.juni 2012 IP/cvp/kfh

JOURNALNUMMER

DERES REFERENCE / JOURNALNUMMER

Høring om evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator

Roskilde Universitet (RUC) takker for muligheden for at blive hørt i forbindelse med evalueringen af Den bibliometriske forskningsindikator.

Indledningsvist skal bemærkes, at RUC støtter op om princippet om fordeling af forskningsmidler baseret på resultater og gerne ser denne udvikling fortsat.

RUC deltog med 3 institutledere, repræsenterende såvel humaniora og samfundsvidenskab som naturvidenskab, i den udførte interviewundersøgelse i forbindelse med denne evaluering og det er vort indtryk, at de her udtrykte holdninger er indeholdt i den udsendte interviewrapport. Vi vil dog benytte lejligheden til at supplere med nogle yderligere kommentarer:

- Principielt mener vi, at det er den for universitetet mest optimale løsning fortsat at bygge BFI-udregningerne ovenpå universitetets eget registreringssystem (pt. PURE) fremfor at udvikle et nyt centralt, nationalt indberetningssystem. Desværre har det imidlertid gentagne gange vist sig, at det kan være svært i samme mere eller mindre komplette system at imødekomme både lokale universitetsinteresser og (nye) centrale, nationale ministerielle krav om styring i bestemte retninger. RUC anbefaler derfor, at det samlede BFI-system konsolideres og smidiggøres med de elementer, som er i drift eller er under udvikling på nuværende tidspunkt, fremfor at der stilles yderligere krav og udvikling af nye faciliteter.
- Det er vores opfattelse, at modellen for Den bibliometriske forskningsindikator bør bevares i den form, som den nu er udviklet: som én samlet indikator for hele bredden af fag. Det vil skabe endog endnu mere usikkerhed om metode og resultater, hvis der implementeres særlige målinger/analyser afhængig af fagområde, fx ved at benytte relative impactfactors for naturvidenskab eller citationsanalyser på artikelniveau indenfor medicin. RUC anbefaler derfor, at den kompromissøgende hidtidige bedst mulige løsning for alle fagområder i én samlet model bevares. Det vil og bør derimod være frit op til de enkelte faggrupper at udvælge publiceringskanaler efter egne principper, hvorfor en

udvælgelse efter impactfactors alene, vil kunne dækkes af den nuværende model, såfremt man blot udvælger det ønske antal titler indenfor de ønskede niveauer i modellen.

- Den bibliometriske forskningsindikator må ikke opfattes som en endegyldig kvalitetsmåling af dansk forskning, men netop som en indikation af kvaliteten. På RUC anvendes BFI som en rettesnor i forhold til publiceringsnormer og publiceringsstrategier. Og i den sammenhæng har BFI haft betydning både i forhold til bevidsthed om peer review ved publicering og dermed valg af publiceringskanal og i forhold til fokus på produktivitet for den enkelte forsker/forskningsenhed. Til gengæld er der intet, der tyder på, at RUCs forskere har ændret praksis i forhold til tværfaglighed eller samarbejdsmonter og der er bestemt ingen indikationer af, at RUCs forskere skulle skrive dårligere/mindre artikler for at sprede dem i flere publikationer, således som kritikken af BFI tidligere har været fremført. Det skal nævnes, at RUC-forskere, når forhold taler for det, tillige stadigvæk bevidst publicerer i publikationskanaler, som ikke er optaget på autoritetslisterne, fx når der er tale om publicering i internationale udviklingslandes egne publikationskanaler eller særlige sprogområder.
- Det er et ønske fra RUC, at der fortsat tages særlig hensyn til fagområder, hvor dansk kan opfattes som et hovedsprog ved publicering. Til gengæld mener vi, at der bør være væsentlig bedre kvalitetskontrol på de optagne danske publikationskanaler. Såfremt dansk publicering skal bevares indenfor særlige fagområder, kræver det således, at der er meget fokus på, at sådanne publiceringskanaler faktisk overholder de opstillede normer for kvalitet.
- For at skabe den nødvendige gennemsigtighed i hele systemet, er det nødvendigt, at alle i universitetslandskabet ved hvem, der tæller med i BFI-sammenhæng. Der skal derfor gives åbne og klare angivelser på hvem, der er berettiget til at tjene publikationspoint. Det drejer sig både om tilhørsforhold, ansættelsesforhold og stillingsforhold.
- Det er endvidere nødvendigt at skabe åbenhed om og dermed fælles tilgang til de endelige BFI-data (herunder også publikationsdata), som hvert enkelt universitet har produceret. I øjeblikket er der kun central tilgang til data for Styrelsen selv. Gennemsigtighed, benchmarking og genbrug af data må være vigtige elementer i et sådant system. Såvel datakvalitet som konsistens i systemet vil således blive styrket til gavn for alle parter.

Med venlig hilsen

Ib Poulsen

Fra: [Kirsten Fly Malling](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Cc: [Anne Mette Lund Dupont Terp](#); [Jens Oddershede](#); [Bjarne Graabech Sørensen](#); [Jacob Schmidt](#); [Merete Ruager](#); [Steen Kærn Christiansen](#); [Jørgen Schou](#); [journal mailbox](#)
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 29. juni 2012 13:51:22

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K

Syddansk Universitets j.nr. 232-2012.

Styrelsen har ved e-mail af 25. maj 2012, sagsnr. 11-111398, fremsendt udkast til evalueringsrapport for den bibliometriske forskningsindikator (BFI) i høring.

Udkastet har været sendt i høring på fakulteterne og universitetsbiblioteket.

Universitetet vil gerne rose procesforløbet omkring evalueringen, særligt at der har været plads til en grundig kvalitativ dataindsamling blandt forskningslederne. Interviewformen har været udmærket, og der var en god dialog med intervieweren.

Universitetet kan tilslutte sig rapportens konklusion om, at BFI har været i brug i så kort tid, at man ikke kan udtale sig om nogen effekt på incitament, omfang eller kvalitet af forskningen.

BFI, evt. i en modificeret form, er formentlig kommet for at blive, og derfor vil det være ønskeligt, at universiteterne kan udnytte egne BFI-resultater væsentligt bedre end i dag, f.eks. ved at man kan føre resultaterne tilbage i PURE. Ligeledes vil det være ønskeligt, at der kommer endnu større gennemsigtighed i universiteternes BFI-resultater, så man kan benchmarke på tværs af universiteter og fag.

Det Tekniske Fakultet påpeger følgende, som universitetet kan tilslutte sig:

- Der er en række tekniske fagdiscipliner, eks. IT-, Maskin- og Produktionsområdet, hvor man i overvejende grad publicerer som konferencebidrag/papers. Det er her svært at komme op på niveau 2.
- Erfaringer fra bibliometri-faggrupper viser, at det er vanskeligt at ændre tidsskrifts-klassifikationer fra niveau 1 til niveau 2, da andelen af niveau 2-tidsskrifter skal være nogenlunde konstant, og det er svært at få nye tidsskrifter ind på autoritetslisterne. Dette er et udfordringspunkt for tværdisciplinære forskningsområder, særligt i opstartsfasen.
- Det er positivt med en revidering af BFI, hvor man kombinerer den nuværende BFI med citeringsbaserede indikatorer.

På rektors vegne

Jørgen Schou

Kontorchef, Juridisk Kontor, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1040

Mobil 6011 1040

Fax 6550 1090

Email js@sdu.dk

Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>

Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator,

Att. Alberte Glob Nielsen

Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 5
9220 Aalborg Ø
Tlf. 9940 9940
aau@aau.dk
www.aau.dk

Sagsbehandlere
Nils Thidemann
Brian Kirkegaard Lunn
VBN-redaktionen
9940 9399
nt@aub.aau.dk

29. juni 2012

J.nr: 2011-551-00007

Høringssvar til Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

AAU forholder sig generelt positivt til hovedresultaterne i rapportens evaluering af effekterne af den bibliometriske forskningsindikator. Fokusgruppeinterviewet, der ligger til grund for AAU's pointer i kapitel 4, var et konstruktivt møde, og vores synspunkter er vel gengivet i evalueringsrapporten. AAU bakker op om en fortsættelse af BFI-modellen.

På Aalborg Universitet anvendes BFI-modellen til interne analyser og fordeling af midler til de enkelte hovedområder, og indikatoren spiller således en central rolle i universitetets forskningsledelse.

Vores hensigt med dette høringssvar er at bidrage med perspektiver på fremtidig håndtering og anvendelse af den bibliometriske forskningsindikator. Høringssvaret vil således ikke udelukkende forholde sig til effekterne af BFI-modellen, som er i fokus i evalueringsrapporten, men også inddrage modellens tekniske og organisatoriske sider, da disse ligeledes betragtes som afgørende for modellens anvendelighed og fremtidige succes.

Kvalitetssikring

- BFI-modellens pointtildeling sker på baggrund af en datahøst fra de enkelte universiteters forskningsinformationssystemer. Det enkelte universitet er naturligvis ansvarlig for kvaliteten af egne data, mens ansvaret for BFI-pointudregningen ligger hos VUS. Når AAU anvender modellen til intern allokering af midler, har BFI-point således en væsentlig indflydelse på de enkelte hovedområders budget. Derfor er kvalitet og validitet essentiel, og vi forventer en transparent og professionel håndtering af modellen samt at der løbende arbejdes med kvalitetssikring på såvel det tekniske som det faglige niveau, for at der fremadrettet sikres en korrekt tildeling af BFI-point.
- På AAU oplever vi en grundlæggende accept af anvendelsen af publikationsdata som grundlag for fordeling af ressourcer. En forudsætning for at arbejde seriøst med BFI-modellen er lettilgængelige, entydige og transparente definitioner og procedurer for BFI-modellens databehandling. Formidlingen af disse definitioner og procedurer bør opprioriteres, og desuden som minimum formidles på dansk og engelsk til alle relevante interessenter.

- Forskernes tillid til BFI-modellen er afhængig af en vis stabilitet i modellen, og at ændringer i modellen aldrig implementeres med tilbagevirkende kraft, men derimod tager højde for, at forskerne skal kunne inddrage ændringerne i deres publiceringsstrategi.
- Da modellen anvendes til intern fordeling mellem hovedområderne, er det af afgørende betydning, at der anvendes samme model på alle hovedområder, så BFI pointene direkte kan sammenlignes.

Autoritetslisterne og faggruppearbejdet

- Det nuværende tekniske og organisatoriske setup afstedkommer unødigt ressourceforbrug for faggrupperepræsentanterne i forhold til arbejdet med autoritetslisterne. Det er væsentligt, at der ved videreførelse af modellen arbejdes på at strømline denne proces ved at samle forskernes arbejder med publikationer, BFI-point og autoritetslister i et og samme system.
- I den eksisterende løsning er det vanskeligt for den enkelte forsker eller forskningsleder at orientere sin publiceringsstrategi mod BFI-modellen, da autoritetslisterne ikke er tilgængelige i en søgbar database. Endvidere er det svært gennemskueligt for den enkelte forsker at indmelde nye forslag eller ændringer til eksisterende kanaler på autoritetslisterne, da workflow for indmelding er unødigt kompliceret, og kun kan foretages i en begrænset periode. Dette afstedkommer en generel distancering mellem forsker og BFI-model, hvorfor AAU vil pege på, at der i videreførelsen af BFI-modellen bør arbejdes på optimering af workflowet, så alle forskere løbende kan indmelde forslag til autoritetslisterne.
- I forlængelse af at flere nordiske lande anvender lignende modeller, kan der med fordel ses på et samarbejde omkring fælles autoritetslister, med henblik på at højne kvaliteten samt sænke ressourceforbruget.

Den tekniske løsning

- Kvaliteten af den tekniske løsning bag BFI-modellen er afgørende for kvaliteten af de BFI-rapporter og -analyser, der udformes på AAU. Endvidere spiller kvaliteten en afgørende rolle for effektiviteten hvorved dette arbejde udføres. I evalueringsrapportens kapitel 2.5 beskrives den tekniske løsning kun overordnet, da denne ikke er i fokus i nærværende evaluering. Det er beskrevet, at den tekniske løsning i 2012 er genstand for en egen evaluering udført af Teknisk Udvalg. En inddragelse af de enkelte universiteter i høringen af denne evaluering vil være forventeligt.
- Omkring den overordnede tidsplan for udmøntningen af pointtildelingen kunne det være ønskværdigt, at denne blev taget op til diskussion. Af hensyn til universitetets budgetplanlægning kan vi se en fordel i, at de endelige BFI-point leveres i 2. kvartal fremfor som nu, i 4. kvartal.
- Samtlige danske universiteter anvender som bekendt samme forskningsinformationssystem (Pure), og det er nærliggende at søge en øget integration mellem Pure og BFI. De værktøjer BFI-modellen stiller til rådighed i dag er utilstrækkelige til den anvendelse, der finder sted på AAU, og ressourceforbruget kunne nedbringes betragteligt ved en optimering af det tekniske setup. Disse utilstrækkeligheder adresseres også af forskningslederne i evalueringsrapportens kapitel 4, og fra AAU's side appellerer vi til at opprioritere udviklingen af en integreret teknisk løsning.

Organisering

- Der er skabt et stærkt organisatorisk setup omkring BFI-modellen, der inddrager relevante interessenter i diskussionen omkring udvikling og drift af modellen. Alligevel oplever vi, at BFI-

modellen håndteres med vandtætte skodder mellem det faglige og det teknisk/administrative niveau og denne manglende transparens bidrager til uklarheder om modellens virke. Vi vil anbefale, at håndteringen af modellen betragtes som et sammenhængende hele, og at en integration mellem de faglige og de tekniske aspekter prioriteres, således at de faglige behov bedre kan imødekommes og håndteres i det tekniske setup.

- Den praktiske administration af BFI-modellen spiller en vigtig rolle for modellens troværdighed, og den accept den modtages med blandt forskerne. Det er et vigtigt arbejde, der leveres af Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator. I en videreførelse af BFI-modellen vil vi appellere til en øget prioritering af denne funktion, således at området tilføres de ressourcer, der er nødvendige for at levere den påkrævede indsats.

Vi ser frem til fremtidigt samarbejde omkring BFI-modellen.

Med venlig hilsen

Finn Kjærdsdam
Rektor
Aalborg Universitet

Alberte Glob Nielsen
 Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
 Bredgade 43
 1260 København K

Høringsvar fra Danmarks Forskningspolitiske Råd (DFR) angående Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

DFR takker for muligheden for at blive hørt om evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator.

DFR ønsker, at dansk forskning vurderes i forhold til og udvikles mod højeste internationale niveau. Kun på baggrund af forskning med international gennemslagskraft kan universiteterne – gennem uddannelse og videndeling - udfylde deres rolle som drivkraft for værdiskabelse, vækst og velstand. Danske forskere konkurrerer internationalt også med hensyn til at finansiere deres forskning. Hvis kvaliteten af dansk forskning ikke måles med internationale standarder, stilles de danske forskere ringere i den internationale konkurrence. Anerkendte internationale indikatorer som Web of Science (Thompson-Reuters) og Scopus (Elsevier) anvendes i vidt omfang allerede på de fleste forskningsområder, og det er dem, som danske forskere globalt bliver vurderet i forhold til.

Det er på baggrund af evalueringen DFR's opfattelse, at den bibliometriske forskningsindikator bidrager til øget fokus på fagfællebedømt og international publicering inden for humaniora og dele af samfundsvidenskaberne. Rådet hæfter sig imidlertid samtidig ved, at der på baggrund af de norske erfaringer ikke kan vises en ensidig sammenhæng mellem den bibliometriske forskningsindikator og forskningens internationale gennemslagskraft.

Det er DFR's opfattelse, at allerede eksisterende impact-baserede internationale indikatorer bør benyttes på de forskningsområder, hvor de er relevante. På forskningsområder, hvor der ikke anvendes internationale indikatorer baseret på impact, bør sådanne udvikles, og det er rådets vurdering, at den bibliometriske forskningsindikator her kan trække i en positiv retning.

DFR understreger, at lokale styringsredskaber baseret på mål for forskningskvalitet må benytte de internationale standarder, der er relevante på det enkelte forskningsområde. Rådet lægger vægt på, at det er universitetsledelsens ansvar at prioritere og fordele midler internt på institutionen baseret på faglig ledelse. Det gælder også basismidler uddelt i henhold til den bibliometriske indikator. En ensidig direkte anvendelse af bibliometriske forskningsindikatorer som styringsredskab overfor enkeltforskere er udtryk for en endimensionel opfattelse af forskergerningen, der er ødelæggende for samarbejde og åbenhed og modarbejder udviklingen af stærke forskningsmiljøer – herunder særligt nye styrkepositioner.

Danmarks Forskningspolitiske Råd

29. juni 2012

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40
 1260 København K
 Telefon 3544 6200
 Telefax 3544 6201
 E-post fi@fi.dk
 Netsted www.fi.dk
 CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
 Jakob Williams Ørberg
 Telefon 7231 8233
 Telefax 3544 6201
 E-post jaw@fi.dk

Sagsnr. 12-122627
 Dok nr. 2374277
 Side 1/2

DFR påpeger, at udviklingen af den danske bibliometriske forskningsindikator har vist sig særdeles ressourcekrævende både hvad angår økonomiske omkostninger og de involverede forskeres antal og arbejdstid. Dette gælder særligt, når man tager i betragtning, at der allerede findes brugbare internationale systemer, og at indikatoren medvirker til omfordeling af relativt få basisbevillinger til forskning mellem universiteterne.

DFR finder på baggrund af de opsamlede erfaringer med den danske bibliometriske forskningsindikator, at det er tvivlsomt, om indikatoren i dens nuværende form, set i forhold til de ressourcer, der bruges på dens fortsatte udvikling, i tilstrækkelig grad tjener det tiltænkte formål, herunder reelt styrker kvaliteten i universiteternes forskning.

Med venlig hilsen

Claus Hviid Christensen
Formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 2/2

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Att.: Inge Mærkedahl
Bredgade 43
1260 København K

Danmarks Grundforskningsfond
Holbergsgade 14, 1. sal
DK-1057 København K

Tel. +45 3318 1950
Fax. +45 3315 0626
E-mail dg@dg.dk

www.dg.dk

**Vedr. høring om evalueringen af
den bibliometriske forskningsindikator**

Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse takker for muligheden for at komme med kommentarer til evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator (BFI).

Dato 29. maj 2012
Jnr. 32-11

Ud fra det foreliggende materiale og det nuværende omfang af midler modellen fordeler, ser fonden ikke grund til en større revision af BFI. Modellen er dog først fuldt udfoldet i 2012 og nærværende evaluering kan have svært ved at spore evt. uhensigtsmæssige effekter ved BFI. Efter yderligere tre år og/eller ved en evt. ændring i omfanget af midler, modellen fordeler, vil effekter – positive som negative – være tydeligere.

Thomas Sinkjær
Direkte +45 3318 1950
E-mail ts@dg.dk

Fonden har med positiv interesse bemærket, at BFI medvirker til øge fokus på peer review i den videnskabelig publicering.

Venlig hilsen

Thomas Sinkjær
Direktør, professor

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

Att. Alberte Glob Nielsen

Fremsendt per mail: algn@vus.dk

Det Frie Forskningsråds høringssvar vedr. evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Det Frie Forskningsråd (DFF) er i henvendelse af 25. maj 2012 anmodet om bemærkninger vedr. evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator.

Indledningsvist skal det bemærkes, at rådet finder den oprindelige høringsfrist urimeligt kort på en sag, som har så afgørende betydning for forskningens og universiteternes rammer. Rådet stiller sig dog tilfreds med den forlængede frist.

Rådet kan efter bestyrelsens drøftelse og udtalelse fra Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation og Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv fremsende følgende bemærkninger.

Bemærkninger til forskningsindikatorens formål og virkning

Den bibliometriske forskningsindikator er indført, for at forskningsaktiviteten også kan blive et mål for de ressourcer, der tildeles forskningsinstitutionerne. Det beløb, der er til rådighed, er nu steget til 720 mio. kr. Beløbet uddeles efter nulsumsprincippet, således at der gennemføres en fagdelte intern konkurrence.

Det fremgår, at omkostningerne i forbindelse med implementering af indikatoren har været 23 mio. kr. Det oplyses ikke, om dette beløb omfatter den arbejdstid, der er forbundet med at klassificere de tidsskrifter, der indgår i indikatoren, ligesom det ikke er oplyst, om den løbende udgift i forbindelse med både registrering og opdatering af klassifikationen samt den registrering, der skal foregå på forskningsinstitutionerne for at man kan få sin andel af indikatorbeløbet, er inkluderet i de samlede udgifter.

I evalueringen foretages en sammenligning mellem den norske effekt af indikatoren og den danske. Indledningsvis kan det siges, at der ikke er belæg for at sige, at indikatoren har haft nogen indflydelse i det danske firmament, udover at den har givet anledning til visse gnidninger mellem institutioner med hensyn til afgrænsning af, hvad der må indgå i opgørelsen for den enkelte institution. To af de institutioner, man har spurgt, stiller sig henholdsvis tøvende over for en videreførelse eller direkte negativ.

Ser man på den samlede bibliometri, er det således for tidligt at udtale sig om Danmark, hvorimod man nogenlunde klart kan sige, at der i Norge ikke har været nogen effekt, hverken i form af en øgning af aktivitet eller en øgning af kvalitet.

29. juni 2012

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Mette Bjerge
Telefon 7231 8382
Telefax
E-post mbj@fi.dk

Sagsnr. 12-130977
Dok nr. 2364178
Side 1/2

Den bibliometriske forskningsindikator er indført i Norge på et tidspunkt, hvor man langt om længe er gået i gang med at foretage offentlige investeringer i forskningen, og det er derfor ikke underligt, at forskningsproduktionen kvantitativt er vokset. Derimod ser man ingen effekt på gennemslagskraften.

Den danske bibliometri er det som anført noget tidligt at udtale sig om. Det er imidlertid påfaldende, at den danske forskning fra 2007-2008 tog et så markant spring opad, at den danske forskning helt klart distancerede sig i gennemslagskraft fra den nordiske i øvrigt. Dette i sig selv kunne give anledning til en meget grundig analyse, som formodentlig kunne være produktiv til forståelse af forskningsaktivitet og forskningsgennemslagskraft.

Det Frie Forskningsråd er vidende om, at opmærksomheden omkring den bibliometriske forskningsindikator i forskersamfundet er overordentlig beskeden. Dette kan til en vis grad skyldes, at effekten af fordelingen som følge af forskningsindikatoren ikke umiddelbart berører forskeren, og da forskeren ikke kan se en umiddelbar gevinst for de ressourcer, pågældende forsker tildeles, vil entusiasmen nok være begrænset frem til det tidspunkt, hvor man måtte vælge at decentralisere økonomien, eventuelt via ny økonomimodel. Om dette vil være til gavn for mere langsigtet forskning, er imidlertid tvivlsomt.

Styrelsen for Forskning
og Innovation

Side 2/2

Rådet noterer sig endvidere, at den bibliometriske forskningsindikator ikke umiddelbart har haft konsekvenser i form af en stærkt øget omfordeling af ressourcer mellem de danske universiteter. Samtidig betyder den meget beskedne omfordelingseffekt, der er på blot 1,6 % sammenlignet med den tidligere 50-40-10-fordelingsnøgle, at det må være relevant at stille spørgsmålet, om det ressourcekrævende arbejde i forbindelse med forskningsindikatoren og vedligeholdelsen af den på længere sigt vil give de forventede effekter i form af forskningsledelsesudvikling, tværgående publiceringssamarbejde og større resultatorientering i universitetsverdenen generelt.

Forskningsindikatorens betydning for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning

I de humanistiske og samfundsvidenskabelige forskningsmiljøer er der fortsat meget delte meninger om forskningsindikatoren. Det gælder både den måde den anvendes på, og den måde registreringen foretages på.

Der er store problemer med monografi- og bogserie-indikatorerne, som på sigt kan underminere dansk sprog og danske forlag som videnskabskanaler. Det vil betyde et forskningsmæssigt kvalitetstab, idet udenlandske forlag har en tendens til primært at være interesseret i danske oversigtsværker og ikke den tunge specialforskning, herunder disputatser.

Endelig vidner publikationspraksis inden for de enkelte fagområder om stor variation i den lokale tilpasning til bibliometriske indikatorer. Det er vigtigt, at indikatoren også fremover giver plads til fleksibel implementering, der er relevant for det enkelte faglige miljø. Indikatoren bør derfor udvikles til at kunne rumme de forskelle i publikationspraksis, der findes mellem forskellige fagområder.

Det Frie Forskningsråd gør opmærksom på, at den bibliometriske forskningsindikator i nogle tilfælde har medført ændringer i specielt yngre samfundsvidenska-

belige forskeres karriereopfattelse og publikationsadfærd i retning af mere fokus på individuel publicering på niveau 2 frem for sampublicering eller generelt meritering gennem associering med større tværgående forskningsmiljøer. Hvis denne effekt viser sig tydeligt på et senere tidspunkt, så er det rådets opfattelse, at forskningsindikatoren bør revideres, så sampublicering bliver belønnet på et højere niveau, end tilfældet er i den aktuelle udformning af forskningsindikatoren.

Betydningen af større sampublicering for udviklingen af fremtidige danske samfundsvidenskabelige miljøer med tilstrækkelig kritisk masse til at præge forskningen også internationalt er ikke mulig at angive præcist, men er under alle omstændigheder et forhold, som den videre udvikling af den bibliometriske forskningsindikator bør tage højde for.

Afslutningsvist kan rådet konstatere, at erfaringsindsamlingen udelukkende bygger på interviews med universitetsledelserne og forlag, mens den ikke i øvrigt har inddraget repræsentanter for forskersamfundet og de enheder, der arbejder med forskningsregistreringer på institutionerne. Det er beklageligt, idet begge grupper vil kunne have bidraget med en bredere erfaringsvinkel på indikatorns effekt på forskningsadfærden – positive såvel som negative – og på metodiske udfordringer i forbindelse med registreringen.

Anbefalinger

- Det Frie Forskningsråd er opmærksomt på, at der er et politisk krav om en evaluering på nuværende tidspunkt, men finder generelt, at evalueringsperioden er for kort til reelt at kunne vurdere effekterne af den bibliometriske forskningsindikator.
- Rådet fraråder derfor, at der på nuværende tidspunkt ændres i de bibliometriske pointvægtning i finansieringsmodellen for universiteterne, og at der i øvrigt ikke sker ændringer heraf uden klare målsætninger og grundige konsekvensberegninger over en længere periode.
- Rådet finder, at det aktuelle niveau for omfordeling af ressourcer (25 % af de samlede basismidler) er passende og i hvert fald ikke bør være højere.

Med venlig hilsen

Jens Christian Djurhuus
Bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K

Sendt til: algn@vus.dk

Det Strategiske Forskningsråds høringsvar vedrørende evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

26. juni 2012

Det Strategiske Forskningsråd takker for muligheden for at kommentere evalueringssrapporten vedrørende den bibliometriske forskningsindikator.

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Rådet noterer, at der er et stort administrativt arbejde forbundet med indikatoren, men er af den opfattelse, at den bør opretholdes. Samtidig er det vigtigt, at der er kontinuitet med hensyn til, hvilken model der anvendes, og der bør således kun foretages ændringer i forskningsindikatoren, hvis det er højst nødvendigt.

Sagsbehandler
Martin Serritslev Riis
Telefon 7231 8406
Telefax
E-post msr@fi.dk

Rådet finder det positivt, at den bibliometriske forskningsindikator vægter forskellige fagligheder nogenlunde ligeligt. Respekt for alle fagligheder er vigtigt, hvis indikatoren skal opnå accept som værktøj.

Rådet noterer sig imidlertid, at der kan være problemer forbundet med niveaudelingen på autoritetslisten. Inden for det tekniske område og it-området er der fx tradition for at publicere via konferencepapers, og disse publiceres typisk ikke i tidsskrifter, der rangerer på niveau 2. Man bør således være opmærksom på fagenes forskellige publiceringstraditioner.

Sagsnr. 10-089338
Dok nr. 2366618
Side 1/1

Rådet peger også på, at der er en problematik, hvad angår videnskabelige felter, der omfatter mere end ét fagområde. Autoritetslisten er fagligt opdelt og tager således ikke det nødvendige hensyn til områder, der er omfattet af flere faglige felter. Man bør overveje, hvordan man bedre kan inkorporere interdisciplinære publikationer i indikatoren. Der kan desuden være det problem, at nye tværvidenskabelige tidsskrifter endnu ikke har nået et tilstrækkeligt højt niveau.

Rådet påpeger også, at man bør være opmærksom på, om incitamentsstrukturen i forskningsindikatoren får forskerne til at publicere i andre tidsskrifter, end de ellers ville have gjort.

Med venlig hilsen

Peter Olesen
Formand for bestyrelsen
Det Strategiske Forskningsråd

Fra: [Karen Valentin](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 27. juni 2012 11:42:43

Hej igen

Kommentar 1 er fra et de andre medlemmer, kommentar fra mig som formand.

Mvh Karen

Fra: Alberte Glob Nielsen [mailto:algn@vus.dk]
Sendt: 27. juni 2012 11:36
Til: Karen Valentin
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Karen

Mange tak for dit svar. Jeg vil blot høre dig, om det er et samlet svar fra faggruppe 2, eller et svar fra dig som formand?

Venlige hilsener

Alberte

Fra: Karen Valentin [mailto:kava@dpu.dk]
Sendt: 27. juni 2012 10:26
Til: Alberte Glob Nielsen; Karen Skytte Larsen; Lotte Faurbæk; Claus Beck-Tange
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Alberte

Hermed et par kommentarer:

- 1) Jf. tabel 2.1 på s.19 finder vi det forkert, at kapitler i antologier tæller kun halvdelen af artikler i tidsskrifter. Der er mange antologier, der er peer-reviewed og af høj videnskabelig kvalitet uanset om de er del af bogserier eller ej. Det giver ikke mening.
- 2) En kommentar til præmisserne for selve evalueringen: det undrer meget, at 'forskere' ikke er blevet inddraget som respondenter i evalueringen, men repræsenteres gennem ledere uden hensyntagen til den fordrejning og fortolkning af forskernes syn på og erfaring af bibliometrien, som dette meget vel kan indebære. Det er dybt problematisk, at man ikke har taget forskerne seriøst og spurgt dem direkte. Man kan let få den opfattelse, at man fra politisk side ikke ønsker at høre forskernes syn på det.

Mvh Karen Valentin

Fra: Alberte Glob Nielsen [mailto:algn@vus.dk]
Sendt: 12. juni 2012 12:39
Til: Karen Skytte Larsen; Lotte Faurbæk; Claus Beck-Tange
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Faggruppeformand

Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.

Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:

- Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.
- Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator, som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at fagområdernes specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.
- En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende interesse, blandt forskerne, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for fagfællebedømmelse.
- Interviews med ledelsen (dekanerne/institutlederne) på de otte universiteter viser, at man på syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den overordnede begrundelse er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske forskningsindikator.
- Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af fagområder på tværs af universiteter.
- Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne.
- I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-modellen) viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26 mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.

Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) **senest den 1. juli 2012**. Vi håber, at du som formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.

Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.

Med venlig hilsen

Alberte Glob Nielsen

Alberte Glob Nielsen

Fuldmægtig

Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator

Koncerncenter for Analyse og Statistik

Direkte telefon: + 45 7231 7897

E-mail: algn@vus.dk**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående Uddannelse**

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte

Bredgade 43

1260 København K

Telefon: +45 3392 9700

Fax: +45 3332 3501

E-mail: fivu@fivu.dkwww.fivu.dk

Fra: [Lars Ole Sauerberg](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Cc: [Bent Sørensen](#); "[romhn@hum.au.dk](#)"; "[alj.isv@cbs.dk](#)"; "[i12kb@hum.aau.dk](#)"; "[Henning@Nolke.dk](#)"; [Peter Harder](#); [camelia@ruc.dk](#)
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 22. juni 2012 18:51:59

Kære Alberte Glob Nielsen.

På grund af den uacceptabelt korte tidsfrist sammenholdt med en travl eksamenstid har det ikke været muligt at mobilisere en samlet respons fra min gruppe (3), der adækvat dækker evalueringen. Muligvis vil medlemmer af gruppen svare individuelt.

Jeg skal dog for god ordens skyld anføre, at jeg ikke anser den nu gældende bibliometriske forskningsindikator for at være retvisende for humaniora, der stadigvæk, på grund af en række særlige forhold, der også har været berørt under diskussionerne i det samlede forum, må siges ikke at falde ind under de publikationskonventioner, der er fremherskende for den øvrige videnskabelige verden. Specielt er hensynet til de flydende grænser mellem videnskabelige publikationer og almen formidling flydende, det national/nationalsproglige spiller også en væsentlig rolle, ligesom den indførte indikator beroende på bogserier er alt for fleksibel og manipulerbar til at kunne udgøre et tilfredsstillende kriterium.

Med venlig hilsen

Lars Ole Sauerberg
Professor, dr.phil.
Institute for Literature, Media and Cultural Studies
Department of English
Phone: +45 6550 2125
General Editor of Orbis Litterarum: International Review of Literary Studies,
www.blackwellpublishing.com/journals/oli
Council Member/Director of Committee on Publication Ethics (COPE)

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Fra: Alberte Glob Nielsen [<mailto:algn@vus.dk>]
Sendt: 12. juni 2012 12:39
Til: Karen Skytte Larsen; Lotte Faurbæk; Claus Beck-Tange
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Faggruppeformand

Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.

Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:

- Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede

finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.

- Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator, som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at fagområdernes specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.
- En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende interesse, blandt forskerne, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for fagfællebedømmelse.
- Interviews med ledelsen (dekanerne/institutlederne) på de otte universiteter viser, at man på syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den overordnede begrundelse er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske forskningsindikator.
- Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af fagområder på tværs af universiteter.
- Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne.
- I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-modellen) viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26 mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.

Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) **senest den 1. juli 2012**. Vi håber, at du som formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.

Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.

Med venlig hilsen

Alberte Glob Nielsen

Alberte Glob Nielsen

Fuldmægtig
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Direkte telefon: + 45 7231 7897
E-mail: algn@vus.dk

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående Uddannelse**

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43

1260 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: fivu@fivu.dk
www.fivu.dk

Fra: [Anne-Marie Mai](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: Kommentarer til evalueringen
Dato: 1. juli 2012 14:38:16

Kære Alberte,

Her kommer kommentarer til evalueringen fra gruppe 11:

Generelt:

BFI har styrket det arbejde omkring kvalitetsudvikling af forskning, som faggruppens områder siden deres grundlæggelse har bygget på. Især institutionaliseringen af fagfællebedømmelsen af videnskabelige publikationer sikrer og systematiser det fagligt bedømmende og diskuterende arbejde, som gruppens forskellige fag har en meget lang og stolt tradition for at praktisere. Gruppe 11 finder dog også, at BFI har haft forskellige uheldige konsekvenser for det videnskabelige arbejde.

Til Rapportens opsamling s. 9/s. 30 om påvirkning af publiseringsmønsteret: Det er gruppe 11s indtryk, at forskningsindikatoren allerede har haft betydelig uheldig indflydelse på publiceringsmønsteret inden for gruppens områder. Gruppens erfaringer baserer sig her blandt andet på erfaringer fra bedømmelse af ansøgninger til videnskabelige stillinger og bedømmelse af forskningsansøgninger til offentlige og private forskningsfonde og forskningsstyrelser. Lysten til at skrive monografier og lægge et stort arbejde i redaktion af antologier er tydeligvis faldet og erstattet af lysten til at skrive artikler i tidsskrifter eller samlebind. Artiklerne er blevet mindre og med flere gentagelser, således at det der kunne være blevet til et kapitel i en bog, nu kommer som 3-4 artikler om det samme, men med forskellige titler og igennem forskellige kanaler. Især unge forskere er tvunget til at tænke på at få en publikation mere på deres CV, frem for at koncentrere sig om et mere sammenhængende videnskabeligt arbejde. Og det får vi hverken mere eller bedre forskning ud af.

Rapporten s. 22: Faggruppernes tidsforbrug:

Arbejdet med at sikre, at autoritetslisterne er nogenlunde retvisende er meget tidskrævende. Gruppe 11 har gennemført et stort arbejde for at tilvejebringe retvisende oplysninger på tidsskriftområdet, når det gælder antallet af forskningsbidrag og oplysninger om de enkelte tidsskrifter, og et

endnu større arbejde har været i gang i forhold til serier og konferencer. I øjeblikket er vi i gang med at indføre et detaljeret skema, som er anvendeligt i forhold til oplysninger fra såvel tidsskrifter som forlag og konferencer. Men næppe alle grupper har gennemført sådanne gennemgribende optællinger i hvert enkelt tidsskrift i hver eneste årgang; derfor frygter vi, at oplysningerne fra de forskellige faggrupper i realiteten er alt for uensartede.

Rapporten s. 32: Erstatning af BFI med citationsbaserede indikatorer: Gruppe 11 kan ikke tilslutte sig et ønske om at erstatte BFI med citationsbaserede indikatorer. Citationsbaserede indikatorer som Web of Science er på ingen måde retvisende for gruppe 11s videnskabelige arbejde.

Rapporten s. 33 om lokalfordeling af midler: På baggrund af BFI-oplysningernes usikkerhed og meget uensartede karakterer og på baggrund af indikatorens favorisering af bestemte publiceringsgenrer og -sprog finder gruppe 11 det højst problematisk at anvende indikatoren som et styringsinstrument i forhold til lokalfordeling af midler.

Rapporten, s. 38 om udvidelse af BFI: Faggruppe 11 støtter forslaget om, at redaktørarbejde samt boganmeldelser i videnskabelige tidsskrifter tildeles point. Men gruppe 11 ønsker også at gøre opmærksom på, at der er i indikatoren ikke er et rimeligt forhold mellem pointene for artikler og for monografier. En monografi bør tælle mere end tre gange så meget som en artikel. Også antologibidrag, der er væsentlige inden for vores forskningsfelter, og som ofte repræsenterer nyt videnskabeligt samarbejde, giver for få point.

Rapporten s. 36 og 37 om dansksprogede publikationer: Det er et problem, at monografier og bogantologier har meget sværere end artikler ved at komme på niveau 2 på grund af, at forlagsrangordningen er så eksklusiv, at det kun er de største engelske og især amerikanske forlag, der er på niveau 2. Dette løses ved, at de lokale forlag laver skriftserier, som skal niveaudeles sammen med tidsskrifterne. Men gruppe 11 ønsker at pointere, at der forestår et større udrednings- og udviklingsarbejde på dette område.

Det forekommer desuden ikke retvisende, når det gælder forskningskvalitet, at samtlige forskningsområder har de samme normer omkring antallet af danske forskningskanaler og antallet af danske forskeres bidrag på niveau 2.

Faggruppen stiller sig gerne til rådighed med yderligere oplysninger.

Venligste hilsener
Anne-Marie Mai

Med venlig hilsen

Anne-Marie Mai
Professor, ILKM, Dansk

Tlf. 6550 1424
Fax 6550 1092
Email ammai@litcul.sdu.dk
Web <http://www1.sdu.dk/hum/jhh/Anne-MarieMai/index.html>
Adr. Engstien 1, 6000 Kolding

Engstien 1 · 6000 Kolding · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Høringsvar til evalueringsrapporten om den bibliometriske forskningsindikator fra faggruppe 12 Teologi og Religionsvidenskab

Evalueringen bygger blandt andet på interviews med forskningsledere på dekaniveau, dvs. at interviewpersonerne normalt ikke længere er aktive i forskningsmiljøerne. Vi har med glæde noteret den generelle konklusion, at disse forskningsledere *ikke* ønsker, at BFI skal udvikle sig til et incitament i forskermiljøerne til at vælge andre publiceringsveje end dem, som fagtraditionerne tilsiger (rapporten p. 9). Vi savner imidlertid kommentarer fra aktive forskere til dette udsagn, som forekommer at være mere idealistisk end realistisk på længere sigt.

Vi ser med stor betænkelighed på tendensen til at benytte BFI i universiteternes interne prioriteringer, fordi det ikke kan undgå at påvirke publikationsmønstret i uheldig retning. Der er i øvrigt ikke grund til at tro, at BFI i sig selv tilskynder til en mere aktiv publikationsvirksomhed; her spiller den skærpede konkurrence om stillinger og forskningsbevillinger formodentlig en meget mere afgørende rolle (rapporten p. 35). På længere sigt må man imidlertid antage, at BFI vil være skadelig for publikationsvirksomheden på dansk, hvilket er en problematisk udvikling for de kulturforvaltende fag og for den almindelige videnskabelige oplysning i landet, fordi forskning og formidling i langt højere grad end tidligere skilles ad.

Vi har noteret ønsket fra forskningsledere i HUM og SAMF om, at videnskabeligt redaktørarbejde burde give point. Det har faggruppe 12 også tidligere plæderet for og vil fremhæve med forøget styrke. Forskere anser et sådant redaktionsarbejde for meritgivende og anfører det f.eks. altid på deres CV. Redaktionsarbejde er tidskrævende og samtidig et vigtigt led i bedømmelsen af andre forskere. Ved at fraskrive redaktionsarbejde point er BFI medvirkende til, at den store frivillige indsats, som især ældre forskere anser som en forpligtelse, bliver mindre værdsat i universiteternes ledelser. Vi rører her ved en livsnerve i videnskaben, og vi opfordrer til, at denne givetvis uønskede virkning af BFI bliver taget alvorligt, inden BFI får overdreven status internt i universiteterne.

Endelig vil vi advare mod den generelle nedprioritering af monografier, som BFI-systemet indebærer i sin nuværende udformning. I det lange perspektiv er den videnskabelige monografi en hjørnesten i forskningen, og det er den, som nye generationer af forskere ofte vender tilbage til. Her har faggruppe 12 tidligere peget på det paradoksale ved, at en monografi, der udkommer på et niveau-2 forlag, kan risikere at blive placeret i en af forlagets bogserier, uden at forskeren selv har indflydelse på dette valg (i modsætning til valget af et tidsskrift som publiceringskanal). Bogserier konkurrerer nemlig med tidsskrifter om niveau-placeringen, men det er jo ikke på det grundlag, en monografi skal vurderes.

Medvirkende til nedprioriteringen af monografier er også, at pointtildelingen til doktorafhandlinger ikke synes at være proportionel med den videnskabelige arbejdsindsats og betydning.

Med venlig hilsen
På faggruppe 12s vegne

Margit Warburg
Professor, dr. phil.

Høringssvar vedr. evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

På vegne af faggruppe 14 (Historie) skal jeg videregive gruppens erfaringer med den bibliometriske forskningsindikator siden indførelsen i 2009.

Overordnet set er det gruppens opfattelse, at indikatoren inden for vores fagområde har fungeret efter hensigten om at understøtte høj forskningskvalitet og en stigende internationalisering. Kvalitetssikringen er bl.a. et resultat af indikatorens krav om peer review af forskning inden publicering, men også et produkt af den øgede opmærksomhed, som kan konstateres hos historiefagets forskere, omkring vigtigheden af at publicere i de bedste internationale publiceringskanaler. Det sidste element ser vi især stimuleret af indikatorens inddeling af publiceringskanaler i niveau 1- og 2-kanaler. Dette element trækker således i retning af både at kvalitetssikre og internationalisere forskningen.

Det skal understreges, at ovenstående vurdering hovedsagligt baserer sig på erfaringerne med tidsskriftsdelen i forskningsindikatoren. På grund af en række vanskeligheder med at finde en egnet måde at niveaudele monografier og forlag på har denne type publicering ikke været niveaudelt i evalueringsperioden. Der ligger imidlertid nu en beslutning om, at det fremover skal ske med delvis tilbagevirkende kraft. Den fundne model herfor er vi stærkt kritiske overfor.

Den oprindelige modvilje, mange i historikermiljøet havde over for forskningsindikatoren, skyldtes i hovedsagen en frygt for, at indikatoren ville minimere interessen og muligheden for at publicere forskning på højt niveau på dansk med de omkostninger, at dansk ville blive nedgraderet som forskningssprog, og at det ville blive vanskeligere at opretholde den fine danske tradition, som ikke mindst gør sig gældende inden for historikermiljøet, nemlig at forskning er tilgængelig og indgår som element i en bredere samfundsdebat.

Mens vi ikke anser tidsskriftsindikatoren som en større trussel mod disse forhold, er det vores opfattelse, at monografiindikatoren vil diskriminere stærkt over for publicering på dansk og i forskning i danske forhold. Problemet bunder i den tekniske udformning af indikatoren med det dobbelte 20%'s krav, nemlig at højst 20% af den publicerede forskning på verdensplan kan rubriceres på højeste niveau (niveau 2), og samtidig at højst 20% af danske forskeres publikationer må være på niveau 2 (denne sidstnævnte regel er i øvrigt bemærkelsesværdigt nok slet ikke nævnt i Gunnar Sivertsens interne evalueringsrapport for FI).

Når man betænker, at meget få danske forlag – om overhovedet nogen – vil få niveau 2 status, vil lysten til under dette system at publicere på dansk givetvis påvirkes negativt fremover. I indikatoren forsøger man at tage højde for dette ved at tillade, at man kan indrangere særlige bogserier (fx en bogserie om dansk samtidshistorie, som evt. kan være et samarbejde mellem flere

forlag) som niveau 2-serie. Problemet med denne løsning er, at bogserierne skal indplaceres i tidsskriftsindikatoren, hvor man må forvente, at de hurtigt kommer til at støde på anden del - den danske del - af 20%-loftet. Der vil ganske enkelt ikke være plads til ret mange niveau 2-bogseriepublikationer, med mindre man nedgraderer de internationale niveau 2-tidsskrifter i indikatoren.

Vi må derfor opfordre til, at der vedr. monografiindikatoren findes løsninger, der er sensitive over for de særlige forhold, der gør sig gældende for fag med en vigtig dansksproget publiceringsbasis og rolle som Historie, Nordisk sprog og litteratur og Jura, og som kan leve op til 2009-aftalens krav om, at indikatoren fremadrettet ikke må stille dansk som forskningssprog ringere.

Problemet drejer sig i øvrigt ikke kun om sikringen af dansk som forskningssprog. Det drejer sig også om sikringen af forskningskvalitet. Hvor vi grundlæggende ikke ser nogen modsætning mellem internationalisering og kvalitetssikring på tidsskrifternes område, består der en stor fare for, at vanskeligheden ved at få dansksproget monografiforskning indplaceret på niveau 2 vil føre til en forskydning mod engelsksprogede oversigtsmonografier. Det vil ramme specialiseret kvalitetsforskning i danske forhold og dansk historie, fordi internationale forlag sjældent er interesseret i at udgive 'tung' forskning på disse felter. Man må altså forvente, at kommercielle kalkuler snarere end forskningsmæssige kalkuler vil få stor indflydelse på, hvad der publiceres og måske endda på, hvordan der forskes.

Sluttelig skal vi påpege tre andre forhold, som virker utilfredsstillende ved den nuværende indikator. For et første er det en oplagt mangel, at redaktørarbejde ved udgivelse af antologier ikke belønnes i det pointsystem, som er tilknyttet indikatoren. Enhver forsker, der er optaget af at internationalisere forskningen ved, at antologier er en vigtig krumtap i internationale netværkssamarbejder. Det er derfor uforståeligt, at indikatoren ikke 'sætter pris' på denne type arbejde. For det andet finder vi det utilfredsstillende, at der endnu ikke er udarbejdet en formidlingsindikator til supplerende af forskningsindikatoren. Når man betænker, hvor meget vægt der politisk i øjeblikket lægges på videndeling, springer det i øjnene, at denne vægtlægning åbenbart ikke rækker til en prioritering i indikatorsammenhæng og dermed i ressourceallokeringen til forskningsinstitutionerne. For det tredje vil vi finde det rimeligt, om forskningsindikatoren blev udsat for et kritisk tjek, idet det er vores opfattelse, at der tages betydeligt lettere på det dobbelte 20%-krav inden for visse faggrupper end andre. Det kan fremadrettet blive et problem, hvis ressourcer helt ned på institutniveau og enkeltforskniveau tildeles efter bl.a. antal tildelte indikatorpoints.

På vegne af faggruppe 14 (Historie)

Professor, formand for FG 14
Thorsten Børring Olesen (AU)

Medlemmer af faggruppe 14 er:

Lektor Tønnes Bekker-Nielsen (SDU)

Professor Vincent Gabrielsen (KU)

Professor Per H. Hansen (CBS)

Professor Niels Kærgaard (Life – KU)

Forskningsleder John T. Lauridsen (Det Kgl. Bibliotek)

Professor Thorsten Borring Olesen (formand – AU)

Lektor Michael F. Wagner (AAU)

Professor Anette Warring (RUC)

Fra: [Michael Søgaard Larsen](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Cc: [Jens Dolin \(dolin@ind.ku.dk\)](#); [Anette Kolmos](#); [mm.isv@cbs.dk](#); [Kirsten Weber](#); [Marianne Horsdal](#)
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 2. juli 2012 08:35:25

Faggruppe 17 har i følgende artikel redegjort for principielle problemer og udfordringer forbundet med forskningsindikatoren:

Dolin, J., Hermansen, M., Horsdal, M., Kolmos, A., Larsen, M. S., & Weber, K. (2008). Bibliometriske autoritetslister - måling af forskningskvalitet. Dansk pædagogisk tidsskrift, (4), 76-81.

I øvrigt vil vi bemærke at:

1. Udbredelse eller ringe udbredelse af forskningsindikatorsystemet ikke giver argumenter for eller imod sagen. Der kunne måske med forskel ses lidt nøjere på tilfælde, hvor f.eks. et land som England foretager væsentlige ændringer i deres forskningsindikatorsystem (The Research Excellence Framework fra 2014).
2. Det forhold, at det er for tidligt at sige noget om forskningsindikatorsystemets virkning på forskningens publicering-taler ikke til gunst for systemet.
3. Der er klart blevet større interesse for fagfællebedømmelse også i uddannelsesforskningen.
4. V naturligtvis har bemærket, at forskningsindikatoren anvendes til at fordele ressourcer. Det er ikke helt godt at denne ressourcefordeling sker uden indsigt i indikatorens virkninger på forskningens publiceringsmønstre.

Vh

Michael Søgaard Larsen

Fra: Alberte Glob Nielsen [mailto:algn@vus.dk]
Sendt: 12. juni 2012 12:39
Til: Karen Skytte Larsen; Lotte Faurbæk; Claus Beck-Tange
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Faggruppeformand

Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.

Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:

- Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.
- Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator, som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at fagområdernes specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.
- En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende

interesse, blandt forskerne, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for fagfællebedømmelse.

- Interviews med ledelsen (dekanerne/institutterne) på de otte universiteter viser, at man på syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den overordnede begrundelse er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske forskningsindikator.
- Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af fagområder på tværs af universiteter.
- Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne.
- I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-modellen) viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26 mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.

Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) **senest den 1. juli 2012**. Vi håber, at du som formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.

Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.

Med venlig hilsen

Alberte Glob Nielsen

Alberte Glob Nielsen

Fuldmægtig
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Direkte telefon: + 45 7231 7897
E-mail: algn@vus.dk

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående Uddannelse**

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: fivu@fivu.dk
www.fivu.dk

Bibliometriske autoritetslister - måling af forskningskvalitet?

Af "faggruppe 17"

alias Jens Dolin, Mads Hermansen, Marianne Horsdal, Anette Kolmos, Michael Søgaard Larsen og Kirsten Weber

Forskere i pædagogik, uddannelse og didaktik ved Københavns Universitet, Copenhagen Business School, Syddansk Universitet, Ålborg Universitet, Aarhus Universitet og Roskilde Universitet

Den almene dagsorden om effektivitet og kvalitetsudvikling er årsagen til, at der overalt i den offentlige sektor er iværksat en række tiltag med henblik på at kunne udmåle og dokumentere alle mulige opgaver. Det gælder også på universiteterne, hvor undervisning, formidling og anden samfundsnytte, administration og organisation – samt kerneydelsen: forskningen – skal beskrives og systematiseres med henblik på at styre ressourcerne.

Inden for vores område, pædagogisk forskning og uddannelsesforskning, går vi bestemt ind for både effektivitet og kvalitetsudvikling. Men vi vil gerne stille spørgsmål til fremgangsmåden.

Det projekt, vi her omtaler, og selv er blevet en del af, hedder "Den bibliometriske forskningsindikator". Projektet er tænkt som en del af den fremtidige finansieringsmodel for dansk forskning. Det forbindes af Forsknings- og Innovationsstyrelsen med dette sigte: "at fremme publicering i de mest anerkendte udgivelseskanaler og styrke kvaliteten af dansk forskning. Forskningsindikatoren skal identificere og måle dansk forskningspublicering på tværs af de forskellige forskningsinstitutioner." (citater fra Forsknings- og Innovationsstyrelsens hjemmeside.)

Forskningsindikatoren er tænkt som et system, hvori rapporteret dansk forskning, kan kvalitetstjekkes maskinelt. Systemet skabes via registrering og kvalitetssikring af de kanaler, der publiceres i (forlag, tidsskrifter etc).

I denne artikel vil vi belyse om dette projekt er hensigtsmæssigt og gavnligt for forskningen i almindelighed samt for vort tværfaglige område, i denne sammenhæng benævnt "Pædagogik og Uddannelse, Didaktik" (Danske Universiteter, januar 2008) i særdeleshed?

Hvad foregår der?

Aktuelt er ikke mindre end 68 forskellige faggrupper (å tre til otte medlemmer, oftest seks) ved at afrunde et stykke arbejde, som hvis det takseres lavt til ca. en uge pr. hoved betyder samlet set at mindst 400 arbejdsuger eller ti akademiske årsværk investeres i opgaven. Hertil kommer betragtelig biblioteksmæssig bistand fra universitetsbibliotekerne samt sekretærarbejde - og embedsværkets indsats i "Danske Universiteter" samt i Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Det er altså ikke en lille satsning vi taler om. Det samlede projekt, der har et betydeligt omfang er beskrevet

vet på VTU's hjemmeside (Fejl! Hyperlinkreferencen er ugyldig.) . Derfor er det også væsentligt at spørge, om disse mange ressourcer er anvendt på den bedst mulige måde? Ti akademiske årsværk er meget, men en uge er til gengæld meget lidt tid til at afgøre kvaliteten af publikationskanaler inden for et forskningsområde.

Arbejdet er gennemført med udgangspunkt i et lignende projekt gennemført i Norge. Herfra er hentet autoritetetslister over videnskabelige tidsskrifter og forlag. Det har fungeret forskelligt fra fagområde til fagområde: nogle videnskaber er globalt homogene, mens andre - typisk humanistiske, typisk tværvidenskabelige - har stærke særlige nationale profiler. Faggrupperne har fået stillet de norske lister til rådighed som udgangspunkt for udarbejdelsen af danske lister.

Af alle relevante tidsskrifter skal 20 % listes som ypperste niveau (kaldet niveau 2), dvs. det niveau, der publiceres på, når forskningen er i "verdensklasse", og det niveau der på lidt længere sigt vil udløse størst belønning til universiteterne. Forlag som publiceringskanal er derimod ikke sorteret på niveau. Dette er sket efter råd fra projektets centrale ledelse.

Som teknisk opgave har opdraget været krævende. Opgørelser af hvor vi som danske forskere i pædagogik, uddannelse og fagdidaktik hidtil har publiceret viste - forventeligt - en stor mangfoldighed. Oversigter over publikationskanaler i ind- og udland, flere nationale lister, indkaldelse af supplementer fra kolleger - alt dette har krævet et stort samlæsnings- og kontrolarbejde. Tusindvis af tidsskrifter er nævnt, introduceret, vejret - kontrolleret ud fra de kontante målbarhedskrav ('Journal impact factor', 'norsk vurdering') og diskuteret ud fra mere kvalitative kriterier om hvad forskningstvingende "er".

"Pædagogik og Uddannelse, Didaktik" er i ekstrem grad tværfagligt. Didaktik trækker på en lang række forskellige fagområder, pædagogikken som videnskab defineres almindeligvis bl.a. ved en række grundfaglige discipliner, pædagogisk forskning og praksis foregår i mange forskellige kontekster. Det samme gælder for uddannelse og læring.

Indenfor "Pædagogik og Uddannelse, Didaktik" er vi imidlertid pr. 15 oktober, 2008 nået "ned" på 1178 tidsskrifter, hvoraf 255 figurerer på ypperste niveau. Processen er dog endnu ikke afsluttet, idet mange tidsskrifter optræder på flere faggruppers lister, og det er endnu ikke gennemskueligt hvad den næste proces vil indebære. Tidsskrifter må nødvendigvis have samme niveauplacering på alle lister. Men hvis fx et tidsskrift som indplaceres på niveau 1 af faggruppe 17 af en anden gruppe gives niveau 2, og fagligt udvalg (som tager endelig stilling til faglige problemstillinger) ender med at tildele tidsskriftet niveau 2 - hvad så? Det pågældende tidsskrift kan risikere at omfatte en så stor del af produktionen inden for gruppe 17s område, at der skal flyttes 10-15 andre tidsskrifter i gruppe 17 fra niveau 2 til 1 for at overholde at kun 20 % af den registrerede produktion i gruppe 17 tildeles niveau 2. Der er stor fare for at andre faggrupper får en afgørende indflydelse på gruppe 17s vurderinger.

Hvordan dét?

Faggrupperne er pålagt en række mere eller mindre tekniske retningslinjer, der hver for sig forekommer ganske rimelige. Overordnet skal der være tale om videnskabeligt sigte, og der fordres konsekvent fagfællebedømmelse (referering).

Som man kan forestille sig, har der været tale om en noget tung proces, der oven i købet er foregået under udtalt tidspres: Skal man udtale sig meningsfuldt om kvaliteten af de foreliggende publikationskanaler, herunder være fair overfor dem, man ikke har førstehåndskendskab til - så tager det tid. Og den har der ganske enkelt været for lidt af.

Arbejdet som helhed har endvidere været præget af en række fejlkommunikationer fra ministeriets side. Det har på et tidspunkt skabt bekymring for, om Videnskabsministeriet ønskede at indsnævre mere i forhold til de faglige udvalgs indstillinger. En række faggrupper fik deres indstillinger vedr. tidsskrifter og forlag retur fra ministeriet i betragteligt reduceret form. Dette har dog vist sig at skyldes vanskeligheder med at samkøre listerne. Ministeriet vedgår, at der har været systemiske, bibliotekstekniske og andre vanskeligheder, således at tidsfristerne har måttet skydes og at resultater har cirkuleret mellem instanserne i flere omgange end planlagt. Men dette er, mener man, forståeligt i betragtning af opgavens omfang og nyskabende karakter.

Nuvel. Det paradoksale i at arbejde med kriterier for kvalitet, ja ligefrem kontrol af kvalitet med så begrænset mulighed for at gøre det ordentligt, består dog.

Men én ting er opgavens udførelse, en anden dens konsekvenser. Lad os antage at alle bibliotekstekniske problemer, alle kommunikationsproblemer og al tidsmangel var afhjulpel: Hvilke problemer ville vi da stå tilbage med?

Validitet i kvalitet - reliabilitet i måling?

Det er en grundlæggende forudsætning for troværdigheden af sådanne kvantificeringer af et kvalitativt felt, at standardkravene til videnskabelig praksis er overholdt – herunder krav til validitet og reliabilitet. Processen skal rent faktisk måle den ønskede kvalitet, og det skal gøres så pålideligt, at der ikke hersker tvivl om den opstillede rangorden. At måle en artikels kvalitet på udgivelsessted frem for vurdering af konkret indhold mindsker validiteten. Artikler i prestigøse tidsskrifter er for de flestes vedkommende af god kvalitet, men omvendt kan artikler i mindre prestigøse tidsskrifter være banebrydende. Simple mål for kvalitet kan kun måle – simpel kvalitet. Desuden kan en rangordning af tusinde tidsskrifter i to grupper med given størrelse aldrig være pålidelig. Et sted skal strengen slås, og de to tidsskrifter på hver sin side af strengen er lige gode. Det kræver en meget nøjere analyse af de (over 1000 !) tidsskrifter end der er tid til i grupperne, hvis tidsskrifterne skal vurderes pålideligt.

Forbilledet for den gode - fagfællebedømte, originale - forskning er hentet i natur- og lægevidenskab, hvor monografier er ret sjældne, hvor antologier som oftest har karakter af debatbøger, hvor tidsskriftpublicering med dertil hørende højt formaliserede be-

dømmelsesprocedurer er almindelig, hvor konferencebidrag normalt ikke er i høj kurs og, ikke mindst, hvor arbejdsdeling og statushierarki i forskergrupperne er krystalklare. Også i naturvidenskaben foregår forskningen selvfølgelig i grupper og miljøer, men ejerskabet til de videnskabelige fund defineres altovervejende individuel.

Hermed er ikke sagt, at disse veldefinerede videnskaber har det nemt med de bibliometriske autorisationer. Netop på grund af de klare bedømmelseskriterier volder udskillelsen af de ypperste 20 % vanskeligheder! Det giver ikke god mening at rangordne tidsskrifter, der grundlæggende anlægger de samme kriterier for antagelse af artikler. Også i naturvidenskaben ved man, at velrenomerede tidsskrifter kan holde et jævnt højt, men ikke risiko-betonet, niveau, mens banebrydende bidrag kan findes i mindre prestigøse tidsskrifter. At vurdere forskningskvalitet alene ud fra, hvor der publiceres i stedet for at bedømme det konkrete indhold, er bl.a. derfor ikke holdbart.

Indenfor et tværvidenskabeligt område som det pædagogiske multipliceres de principielle problemer med kvalitetsvurdering og rangordning. Ofte vil kvalitetskravene konvergere, men vi kender også eksempler på at væsentlige bidrag til forskningens udvikling kan kritiseres ud fra et eller flere enkeltvidenskabelige eller paradigmatisk kriterier.

Endelig er det i høj grad diskutabelt, hvad kvaliteten i et enkelt værk eller en enkelt artikel er værd som "investeringskriterium" i forskningskvalitet. Hver enkelt forfatter fungerer jo i et miljø. Dette anerkendes da også, ja formaliseres ligefrem for tiden på flere universiteter – i form af forskningsprogrammer, forskningsgrupper, strategiske satsninger, mv. Flere hoveder - yngre, erfarne og meget erfarne! - bidrager til forskningsprocessen, flere typer input er nødvendige - men ved belønning af præstationen "en monografi" eller "en artikel" bliver denne historie usynlig. Den enkelt forskers publikationsliste, der nu bliver målelig, så de givne point hvert år kan sammenlignes og sammenlignes, bliver væsentligere end forskningens kvalitet i miljøet som helhed. Forskningens funktion i forhold til det omgivende samfund, kommer ikke på tale. Som bevillingsudløsende faktor i fremtidens universitetsverden henhører samfundsnytte under kategorien "formidling" (dissemination), som efter egen dokumentation udløser andre penge. På samme måde skilles forskningspræstationerne fra forskernes undervisningsopgaver. Også undervisningen dokumenteres for sig selv og finansieres efter formale kriterier af STÅ-typen. Den indre sammenhæng i vores arbejde mellem forskning og formidling og imellem forskning og undervisning splittes simpelthen ad. Det kan medføre at kvaliteten i de enkelte aktiviteter forringes i stedet for at fremmes.

Vanskeligheder på kort og på længere sigt

Kriterierne for autorisation af tidsskrifter rammer umiddelbart helt konkret en række af de måder at publicere på, som er udviklet og raffineret over mange år. F.eks. udelukkes umiddelbart en række "lokale skriftserier" på universiteternes institutter. Det defineres nemlig som kvalitetskriterium at publikationer reviews af forskere ved anden institution, da den fagfællebedømmelse der ligger i at få sine tekster godkendt hjemme på instituttet, jo er intern. Ligeledes rammes sædvanen blandt en række danske tidsskrifter: Mange er præget af selve feltet - de rummer artikler af høj videnskabelig kva-

litet side om side med debatindlæg og beretninger fra praksisfeltet og omfattende, meget læste, anmeldelsektioner. Du sidder med ét af disse tidsskrifter i hånden lige nu! Og det er jo ikke redigeret “uvidenskabeligt” i den forstand at redaktionen fejlagtigt definerer pædagogikken som foreskrivende handlefag eller i øvrigt hellere vil skrive debatavis. Ikke mindst inden for det pædagogiske fagområde har samspillet mellem forskning og teoridannelse og praksis utrolig stor betydning for udvikling af området og for en øget professionalisering og kvalitet. De danske tidsskrifters karakter bygger således på en bredere og mere dynamisk opfattelse af kvalitet i forskning. Desuden er markedet herhjemme i øvrigt for behersket til eksklusive pædagogiske videnskabelige tidsskrifter. Alene af den grund bliver det på sigt kun nordiske, europæiske og oversøiske tidsskrifter, der kommer til at dominere autoritetslisten.

Hermed er så påpeget at autorisationslisterne også har betydning for dansk som videnskabssprog. Det vil for den enkelte forsker være langt mere givtigt at producere engelsksprogede artikler, idet niveau 2 – tidsskrifter som altovervejende hovedregel skal være engelsksprogede. Med en teoriudvikling, der ikke også foregår på dansk, og med en fremtidig situation, hvor forskerne selv ikke har tid eller incitament til at tage sig særligt af formidling af forskningsresultaterne på dansk – og hvor mange danske tidsskrifter måske også er forsvundet fra markedet – vil der være en ganske lang vej fra teoriudvikling til praksis. Der vil gå langt mere tid før resultaterne af ny forskning kan trænge igennem og påvirke den pædagogiske praksis i de forskellige institutioner. Der bliver altså ringere mulighed for kvalitetsudvikling inden for det pædagogiske praksisområde.

Når man i fremtiden kommer til at gå sin produktion efter i sømmene vil andre problemer vise sig: F.eks. tæller forord/efterord og kommentarer i antologier ikke. Encyklopædi-artikler tæller heller ikke. I tidsskrifter tæller “letters” og “reviews”, men ikke konferenceartikler, redaktørforord eller anmeldelser. Dette er almindeligt omdiskuteret, idet de fleste faggrupper finder det problematisk at redaktionsarbejde og forord ikke respekteres og flere faggrupper rangerer deres tidsskrifters anmeldelsektioner ganske højt.

Overhovedet kan man vel spørge om den bibliometriske øvelse ikke over en årrække slet og ret vil afstedkomme et fald i de videnskabeligt ansattes skriftlige produktion. Det ligger jo logisk i systemet, at dette er vigtigere end at skrive mere eller formidle større dele af forskningen.

Kvalitet og konkurrence

De forskellige komponenter i autoritetslisternes kvalitetsbegreb er altså diskutabile i forskellig grad: Der er ikke noget galt med fagfællebedømmelser, men det er ikke nødvendigvis rigtigt, at kun fagfællebedømte publikationer rummer høj forskningskvalitet. Man må imødesee en udvikling, hvor de redaktionelle vurderinger, som naturligvis allerede foretages på forlag og i tidsskriftredaktioner i tiltagende grad eksponeres som netop fagfællebedømmelser, at tidsskrifter sektionerer deres artikler i forskellige kategorier, at forlag offentliggør deres procedurer, osv. I takt med at publikationskanalerne således standardiseres, risikerer man for det første, at de mere ydmyge - lokale, miljø-

tilknyttede eller tværgående måske oprørske - kanaler får mindre opmærksomhed. Unge talenter helt fra specialniveauet over ph.d. til post doc vil tabe de fora, hvor man "lærer at skrive videnskab". Nedprioriteringen af conferencepapers vil have samme effekt.

For det andet bliver det særdeles vanskeligt for nye publiceringskanaler, herunder gratis onlinekanaler der jo også kan være fagfællebedømte, at vinde fodfæste. Der er ikke blot tale om et karriereproblem - men om et indholdsproblem: Der er tanker der ikke bliver udfoldet, hvis de ikke har fora at leve i. Hvis de mere ydmyge publikationsformer svinder ind lider forskningens vækstlag stor skade. Eksperimenterende - herunder tværvideenskabelige - tilgange får vanskeligere ved at vinde genklang. Nye netværk får (endnu) vanskeligere ved at etablere egne, originale publikationer.

Det forhold, at alle autoritetslister tænkes revideret årligt, vil næppe i sig selv kunne sikre sådanne kanaler.

Tanker, der er klar til fagfællebedømmelse i skærpet konkurrence, vil få forrang. Det kan medføre en ensliggørelse af forskningen, tendentielt en mainstreaming af teorier og paradigmer og til mere forudsigelige forskningsproblemer, mere genkendelige feltdefinitioner - kort sagt: ringere, mindre fornyende (innovativ) forskning. De ypperlige tidsskrifter (dem på niveau 2) og de mest prestigefyldte forlag vil skabe flaskehalse, årelange ventetider før artiklerne udkommer, hvilket vil indebære en umiskendelig konservatisme. Det innovative begrænses, og det nye der kommer igennem, er knap så nyt, når det endelig kommer frem.

Dette forhold styrkes ikke mindst af de mainstream forskningsmetoder som præger mange af tidsskrifterne indenfor Thomson's ISI database. De tidsskrifter som primært befinder sig i denne database er engelsksprogede og ofte meget kvantitativt orienterede.

Dette system vil risikere at fremme en instrumentel omgang med forskningsresultaterne, der vil blive redigeret efter standardiserede retningslinjer, parcelleret til flere artikler med hver sin pointe, nedskåret til det relevante antal anslag pr artikel, rettet mod de forskningsmæssigt fineste fora - på bekostning af indre sammenhæng, relevant formidling, samspil med undervisningen og med praksis. Tankegange på "over 12 sider" kan blive irrelevante. Monografien vil risikere at uddø, alene afhandlinger vil overleve - side om side med de lærebogsantologier, der allerede nu på deprimerende vis afløser de studerendes omgang med originaltekster. Forenklede forskningsresultater vedr. det danske uddannelsessystem vil kunne læses på engelsk. Det er tankevækkende at diskussionerne om god videnskabelig skik i tiltagende grad har måttet præcisere i hvor mange versioner, man kan publicere sine resultater. Sådanne regler er rettet mod de skader, som systemet logisk producerer - men rammer det hestearbejde det notorisk er, at skrive sine danske resultater i en form, så de kommunikerer med andre kulturer.

Når nu det dybest set er meget problematisk opgave som vi er blevet bedt om at varetage, hvorfor har vi så gjort det? Vi mener at vi har foretaget en vis form for "damage control", idet området ellers ville risikere dels ikke at rumme den tværfaglighed som

dansk pædagogisk forskning i særdeleshed repræsenterer, dels at vi ikke er endt op i et rating system bestemt af Thomson's ISI database. Vi har søgt at tilgodese både bredde og kvalitet, og det har resulteret i lister som er meget anderledes sammenlignet med de norske lister. Alligevel er vi bekymrede for resultatet og for effekten af vores arbejde på længere sigt – men det gælder ikke kun for vores område, men generelt for hele forskningsudviklingen. Bekymringerne har vi nu i denne artikel delt med vore kolleger.

(tilføjet): artiklen blev publiceret i

Dansk Pædagogisk Tidsskrift, nr. 4, 2008. s. 76-81

Faggruppe 17 □ Bibliometriske autoritetslister – måling af forskningskvalitet? □ I en aktuel kommentar analyserer seks forskere fra forskellige universiteter Den bibliometriske Forskningsindikator – som et system, hvori rapporteret dansk forskning kan kvalitetstjekkes maskinelt. Systemet skabes via registrering og kvalitetssikring af de kanaler, der publiceres i (forlag, tidsskrifter etc.). Projektet er tænkt som en del af den fremtidige finansieringsmodel for dansk forskning. Dette system vil risikere at fremme en instrumental omgang med forskningsresultaterne, understreger de seks forskere i "Faggruppe 17".

19. juni 2012

Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Input til høringssvar

Faggruppe 18 vil gerne knytte følgende kommentarer til den bibliometriske forskningsindikator.

Erfaringen fra gruppens arbejde er, at den bibliometriske forskningsindikator er klart at foretrække fremfor andre systemer vi kan komme i tanke om, som for eksempel den tidskrævende model, det britiske RAF system opererer med.

En generel styrke for den bibliometriske forskningsindikator er, at den har skabt en opmærksomhed blandt forskere om, hvor man publicerer, og den er korreleret med en klar tendens til øget internationalisering af forskningspublikationerne i de seneste 3-5 år blandt forskerne indenfor fagfeltet for gruppe 18. Faktisk viser den seneste opgørelse af publikationerne indenfor gruppe 18, at de danske forskere nu publicerer omkring 30 procent af deres publikationer i internationale niveau 2 tidsskrifter. I det omfang der er sammenhæng imellem denne styrkede internationalisering og indførelsen af den bibliometriske forskningsindikator, må man sige, at den har haft den ønskede adfærdsregulerende effekt.

Der er dog fortsat en række problemer med den bibliometriske forskningsindikator. Umiddelbart springer fire udfordringer os i øjnene:

- 1) Der er en klar tendens til konservatisme i systemet. Der er således en tendens til, at etablerede og eet-faglige tidsskrifter dominerer blandt niveau 2 tidsskrifterne, mens nyere og tværfaglige tidsskrifter har sværere vilkår på niveau 2.
- 2) Der er ligeledes, set fra vores synspunkt, fortsat en uhensigtsmæssig uligevægt i pointgivning imellem bøger/artikler (til artiklernes fordel), hvilket undervurderer monografiens rolle indenfor mange fagligheder. Det er endnu usikkert om den igangværende proces med at indføre en niveaudeling af forlagene vil råde bod på denne skævhed. På samme måde er der ingen anerkendelse af redaktionsarbejde ifm antologier og tematiske særnumre af tidsskrifter. Manglen på en pointmæssig anerkendelse af redaktionelt arbejde strider imod hvordan videnskabeligt samarbejde fungerer i praksis og imod det fokus på kollektivt arbejde som forskningsverdenen og de fleste bevilligende myndigheder ellers har.
- 3) Der er en stor skævhed og dermed en høj grad af usammenlignelighed imellem faggrupperne. Mange faggrupper har inkluderet en stor del af danske og dansk-sprogede tidsskrifter på niveau 2 ud fra den rimelige betragtning, at de er centrale for deres felt. Men dette skaber ulige vilkår for de faggrupper, der udelukkende har internationale tidsskrifter med en langt større konkurrence og 'rejection'-rate i deres

niveau 2. Det kan derfor hævdes, at publikationspointene ikke har samme 'værdi' på tværs af alle grupper.

- 4) Det sidste punkt er 'eksternt' i forhold til selve indikatoren. Det ser politisk ud til, at den bibliometriske forskningsindikator sandsynligvis ikke bliver så afgørende for fordelingen af forskningsmidler som der oprindeligt var lagt op til. Det lader til (og måske forbundet hermed), at en del lokale forskningsmiljøer er begyndt at udvikle alternative systemer for tildelingen af midler og honoreringen af forskningsindsatsen. Dette er uheldigt, dels fordi det skaber et krydspres for forskere, der skal forholde sig til parallelle anerkendelsessystemer, og dels fordi der er anvendt rigtigt meget tid i de 68 faglige grupper og i FIST på etableringen af en indikator, der er i fare for ikke at blive anvendt.

Medlemmerne af faggruppe 18

Ruth Emerek (AAU), Karen Fog Olwig (KU), Christian Groes-Green (RUC), Liv Engholm Feldt (CBS), Karen Margrethe Pedersen (SDU), Anika Liversage (SFI), Nils Bubandt (AU)

Fra: [Michael S. Dahl](mailto:Michael.S.Dahl@AalborgU.dk)
Til: [Alberte Glob Nielsen](mailto:Alberte.Glob.Nielsen@AalborgU.dk)
Emne: Høringsvar om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 29. juni 2012 13:27:11

Høringsvar i forbindelse med evalueringen af den danske BFI-model

Som det fremgår af evalueringskommissorium, er formålet med modellen "*at skabe et incitament for forskerne til at publicere i de mest prestigefyldte og internationalt anerkendte tidsskrifter og forlag inden for deres fagområde*". Det betyder, at modellen skal være opbygget således, at den underbygger præcis dette formål. Den nuværende struktur i modellen har nogle uhensigtsmæssige elementer, som strider mod dette formål.

Den relative vægtning af publikationer af forskellig type og niveau

Det er vigtigt, at den relative vægtning af publikationer fremmer modellen formål. Her stiller jeg dog spørgsmål ved, hvorvidt vægtningen lever op til dette, således at den fremmer en helt anden publiceringsstrategi hos den enkelte forsker. Inden for mit fagområde vil jeg argumenter for, at den mest rationelle strategi vil være at publicere artikler i niveau 1 frem for niveau 2, i særdeleshed i forhold til de bedste tidsskrifter i niveau 2. Med en faktor 3 forskel, vil jeg mene, at det vil være bedre for langt de fleste forskere kun at publicere på niveau 1, fordi det i langt de fleste tilfælde vil være langt lettere at publicere tre artikler på niveau 1 fremfor for én på niveau 2. Her vil det efter min mening være hensigtsmæssigt at øge den relative forskel mellem de to niveau eller etablere et tredje niveau.

Nødvendigt af etablere et niveau 3

En anden rationel strategi for nogle ville være at publicere i de tidsskrifter, som ligger lavt i niveau 2. Det vil sige gode tidsskrifter, som dog ikke er blandt de absolut bedste. Her ser jeg også en betydelig forskel mellem den kvalitet, som det kræver at publicere i den høje del af niveau 2 frem for den lave del af niveau 2. Dette strider igen mod BFI-modellens formål. Når grænsen for niveau 2 kan trækkes ved 20% af 'verdensproduktionen', så vil der være mange tidsskrifter på niveau 2, hvilket skaber denne forskel.

Konferencebidrag udvander BFI-modellen

Inden for mit felt er konferencebidrag biprodukter, hvor man typisk præsenterer et working paper på en eller flere fagfællebedømte konferencer, hvorefter dette revideres og sendes til et fagfællebedømt tidsskrift. Denne praksis er ikke nødvendigvis standard på alle områder. Et konferencebidrag bidrager med samme værdi som en fagfællebedømt tidsskriftsartikel, hvilket betyder, at mit og andre felters praksis kan medføre dobbelt eller flerdobbelt tælling. Universiteterne kan dog forsøge at dæmme op for dette, selvom de har incitamenter for det modsatte. Men arbejdspapirene forandres og forbedres ofte i processen, hvor titel, *abstract* og bidraget bliver bedre. Derfor ville dette forventes at kræve betydelige ressourcer til kontrol.

Et andet problem med konferencebidragene er, at disse i mange tilfælde udelukkende fagfællebedømmes på baggrund af et resume eller et *abstract*, modsat tidsskriftpublikationer, som fagfællebedømmes på baggrund af det fulde videnskabelig bidrag. Der stilles derfor mindre krav til kvaliteten af konferencebidrag. Det skaber et incitament til at gå til mange konferencer med mange artikler, hvilket vil give langt flere point i forhold til at bruge samme indsats udelukkende på tidsskriftpublicering.

De enkelte universiteters brug af modellen er forskellig. På Aalborg Universitet anvendes modellen til allokering af ressourcer ned på fakultets- og institutniveau. Når det kommer så tæt på den enkelte forsker, så må det forventes, at modellen kan blive brugt ud fra ovenstående strategier, fordi den enkeltes strategi får en mere direkte effekt på den enkelte.

Med venlig hilsen

Michael S. Dahl
Professor MSO, Aalborg Universitet
Medlem af faggruppen 24 (Faggruppen for samfundsøkonomi)

--

Michael S. Dahl, PhD
Professor, Aalborg University
<http://michaelsdahl.com>

Fra: [Keld Laursen](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: Re: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 20. juni 2012 13:17:18

Til: Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator,

Jeg mener ikke at rapporten forholder sig til følgende: Belønningen af publikationer i bestemte publiceringskanaler giver incitament til publicere i bestemte publiceringskanaler. Som jeg ser det giver systemet incitament til at publicere i gode, men ikke i de allerbedste tidsskrifter (at se bort fra incitamentsvirkningen er naivt i min optik). Min antagelse er at det meget vigtigt at danske forskere publicerer i de allerbedste tidsskrifter (og at de forsøger at gøre dette). Problemet er at publikation i de allerbedste tidsskrifter er langt mere krævende end publikation i gode tidsskrifter. Af den årsag kan systemet medvirke til at danske forskere ikke går efter at publicere i de allerbedste tidsskrifter, fordi BFI systemet ikke belønner dette. Jeg mener derfor at det er afgørende for BFIs legitimitet at niveau 2 opdeles yderligere. Der er stor heterogenitet blandt de bedste tidsskrifter på niveau 2. Det er der også på niveau 1, men det er mindre problematisk. I tilgift mener jeg at inklusionen af konferencenserier er med til at trække yderligere i den forkerte retning. Med få fagspecifikke undtagelser er konferencepapirer et mellemprodukt.

På trods af at jeg personligt er en stor tilhænger af BFI systemet (fordi systemet giver incitament til publicering) synes jeg at den seneste udvikling (inklusionen af konferencenserier) trækker i den helt forkerte retning ift. til en dagsorden der sigter på at give dansk forskning verdensklasse. BFIen (som den ser ud nu) fremmer i for høj grad kvantitet fremfor kvalitet. At underopdele niveau 2 ville kunne rette op på dette.

Med venlig hilsen, Keld Laursen
Formand for Faggruppe 25 (erhvervsøkonomi) og medlem af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv

--

Keld Laursen [Professor, PhD], INO, Copenhagen Business School
<mailto:kl.ino@cbs.dk>, <http://www.druid.dk/laursen/>

On Tue, 12 Jun 2012, Alberte Glob Nielsen wrote:

- >
- > Kære Faggruppeformand
- >
- >
- >
- > Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående
- > Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.
- >
- >
- >
- > Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og
- > forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.
- >
- >
- > Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:
- >
- > * Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede
- > finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af
- > forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.
- > * Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den

- > bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator,
- > som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at fagområdernes
- > specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil
- > som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.
- > * En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende interesse,
- > blandt forskerne, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for
- > fagfællebedømmelse.
- > * Interviews med ledelsen (dekanerne/institutterne) på de otte universiteter viser, at man på
- > syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den overordnede
- > begrundelse er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som
- > belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning
- > vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske
- > forskningsindikator.
- > * Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter
- > på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og
- > tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle
- > hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive
- > tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af
- > fagområder på tværs af universiteter.
- > * Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som
- > ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet
- > indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre
- > til institutterne.
- >
- > . I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i
- > modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for
- > fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- >
- > . En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-
- > modellen)
- > viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- >
- > . Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26
- > mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.
- >
- >
- >
- > Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den
- > bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) senest den 1. juli 2012. Vi håber, at du som
- > formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.
- >
- >
- >
- > Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.
- >
- >
- >
- > Med venlig hilsen
- >
- >
- >
- > Alberte Glob Nielsen
- >
- >
- >
- > Alberte Glob Nielsen
- >
- > Fuldmægtig
- >
- > Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
- >
- > Koncerncenter for Analyse og Statistik
- >
- > Direkte telefon: + 45 7231 7897

>
> E-mail: algn@vus.dk
>
>
>
> Ministeriet for Forskning,
>
> Innovation og Videregående Uddannelse
>
>
>
> Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
>
> Bredgade 43
>
> 1260 København K
>
> Telefon: +45 3392 9700
>
> Fax: +45 3332 3501
>
> E-mail: fivu@fivu.dk
>
> www.fivu.dk
>
>
>
>
>

--

Keld Laursen [Professor, PhD], INO, Copenhagen Business School
<mailto:kl.ino@cbs.dk>, <http://www.druid.dk/laursen/>

Note: Our department is looking for new faculty at all levels:
<http://www.druid.dk/laursen/CBS-INO-hiring2012.pdf>

Fra: [Torben Bach Pedersen](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 29. juni 2012 13:55:13

Kære Alberte

Faggruppen noterer sig at der er gået 7 uger fra rapporten er lavet til den bliver sendt i høring, hvorefter der kun er 2.5 uge til at kommentere på den, hvilket er for kort til at give fyldestgørende feedback.

Fra FG38 kommer følgende kommentarer:

”Jeg synes det er værd at bemærke, at modellen har i 2012 givet anledning til omfordeling på kun 1.6%, som er et relativt lille tal i forhold til prisen for udviklingen (indeholder den faggruppens tid?). Det afgørende for modellens nytte må derfor være, hvorvidt den øger kvaliteten af den samlede forskningsproduktion for Danmark. Vi kunne f.eks. bede om en fremtidig analyse af om der er korrelationer med internationale succeser, f.eks. i øgning af hjemtagning af eu midler, tiltrækning af store navne fra udlandet, afsætning af vores til udlandet og andre indikative faktorer. Altså, har vi skabt et system til at sikre yderligere kvalitet eller administration?”

Mvh Torben

Fra: Alberte Glob Nielsen [mailto:algn@vus.dk]
Sendt: 12. juni 2012 12:48
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Faggruppeformand

Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.

Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:

- Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.
- Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator, som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at fagområdernes specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.
- En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende interesse, blandt forskere, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for fagfællebedømmelse.
- Interviews med ledelsen (dekanerne/institutlederne) på de otte universiteter viser, at man på syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den

overordnede begrundelser er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske forskningsindikator.

- Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af fagområder på tværs af universiteter.
- Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne.
- I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-modellen) viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26 mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.

Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) **senest den 1. juli 2012**. Vi håber, at du som formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.

Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.

Med venlig hilsen

Alberte Glob Nielsen

Alberte Glob Nielsen

Fuldmægtig
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Direkte telefon: + 45 7231 7897
E-mail: algn@vus.dk

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående Uddannelse**

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: fivu@fivu.dk
www.fivu.dk

Fra: [Torben Bach Pedersen](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: VS: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 29. juni 2012 19:48:01

Alberte

Lidt flere kommentarer.

- Ressourceforbruget til at udvikle listerne har været exceptionelt højt i forhold til deres faktiske økonomiske "konsekvens" (endnu da)
- Er der nogle målbare effekter på kvalitet eller andet?

Der opleves et stigende pres (fra instituttet) for udelukkende at publicere på niveau 2. Det kan der være mange gode grunde til, da vi må gå ud fra, at niveau 2 generelt har højere kvalitet end niveau 1, men det kan føre til øget konservatisme i valget af publikationskanal og til, at man ikke vil publicere i nye (og måske spændende), tidsskrifter.

På denne baggrund er det problematisk at reducere antallet af tidsskrifter på niveau 2, således som nogle universitetsledelser foreslår.

Der udtrykkes bekymring over at nogle universiteter er begyndt at bruge BFI til den interne ressourceallokering.

Mvh Torben

Fra: [Therese Ovesen](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: VS: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 22. juni 2012 11:57:44

Hermed svar fra faggruppe 52.
MVH Therese Ovesen

Fra: Michael Larsen [mailto:michael.larsen.02@regionh.dk]
Sendt: 17. juni 2012 16:54
Til: Therese Ovesen
Emne: SV: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Det er kritisabelt, at data i BFI ikke er offentligt tilgængelige. Det sømmer sig for sådanne systemer, at de gøres helt og fuldt tilgængelige på Internettet.

Det bør tillige oplyses hvor mange penge publikationerne har udløst, fordelt på universitet, institut, sygehus, sygehusafdeling og, ikke mindst, forsker. Hvis der skal være mening i galskaben, så skal den enkelte forsker kunne henvise til sin produktivitet, når der skal forhandles løn og ansættelsesvilkår, og når vedkommende skal søge ny stilling. Hvorfor skal disse vigtige oplysninger holdes hemmelige?

Michael

Fra: Therese Ovesen [mailto:theroves@rm.dk]
Sendt: 17. juni 2012 12:26
Til: Michael Larsen
Emne: VS: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Michael.
Har du kommentarer til vedhæftede ?
KH Therese

Fra: Alberte Glob Nielsen [mailto:algn@vus.dk]
Sendt: 12. juni 2012 12:55
Emne: Høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Kære Faggruppeformand

Som vi orienterede om i februar har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser igangsat en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Denne evaluering foreligger nu i udkast og er sendt i høring ved universiteterne og forskningsrådene. Vi vil imidlertid også gerne give jer mulighed for at kommentere rapporten.

Evalueringen indeholder følgende hovedresultater:

- Evalueringen viser, at flere lande har eller er ved at indføre performancebaserede finansieringsmodeller. De nordiske lande arbejder alle med udviklingen af forskningsindikatorer, som er baseret på publicering, som den danske.
- Det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator, men resultater fra Norge, som har en lignende indikator, som har fungeret i længere tid, tyder på, at publiceringen øges uden at

fagområdernes specifikke publiceringsmønstre ændres. Norge har dog ikke umiddelbart samme forskningsprofil som Danmark, og en sammenligning af de to lande skal derfor tages med forbehold.

- En række danske forlag, som udgiver videnskabelige bøger, har oplevet en stigende interesse, blandt forskerne, for den bibliometriske forskningsindikator og forlagets praksis for fagfællebedømmelse.
- Interviews med ledelsen (dekanerne/instituttlederne) på de otte universiteter viser, at man på syv ud af otte universiteter går ind for, at indikatoren skal videreføres. Den overordnede begrundelse er, at man på universiteterne ønsker en resultatbaseret finansieringsmodel, som belønner universiteterne for deres faktiske aktiviteter. Dertil går man ind for, at forskning vægtes selvstændigt i en sådan model, som det er tilfældet med den bibliometriske forskningsindikator.
- Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to (tidsskrifterne er inddelt i to niveauer, som udløser henholdsvis et og tre point), samt at citationer med fordel kunne indgå i indikatoren inden for nogle hovedområder. Derudover fremhæver flere, at indikatorens data med fordel kunne blive tilgængelige for universiteterne til brug for analyser, f.eks. til brug for benchmarking af fagområder på tværs af universiteter.
- Flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument. Helt konkret bruger Syddansk Universitet og Aalborg Universitet indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne.
- I finanslovsårene 2010-2012, hvor den bibliometriske forskningsindikator har indgået i modellen til fordeling af nye basismidler til forskning, har den nye model samlet stået for fordelingen af knap 1,6 mia. kr. I 2012 fordelte den nye model 721 mio. kr.
- En sammenligning mellem den nye fordelingsmodel og den "gamle" model (50-40-10-modellen) viser, at den nye model på finanslov 2012 omfordelte 1,6 mio. kr. per 100 mio. kr.
- Den bibliometriske forskningsindikator har i perioden 2007-2011 samlet set kostet ca. 26 mio. kr. (inklusive sekretariatsbetjeningen i FIVU) i løbende priser.

Eventuelle kommentarer til evalueringens resultater bedes I sende til sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator (algn@vus.dk) **senest den 1. juli 2012**. Vi håber, at du som formand vil videresende materialet til de øvrige medlemmer af faggruppen.

Når den endelige evaluering foreligger, vil I få tilsendt et link til den samlede rapport.

Med venlig hilsen

Alberte Glob Nielsen

Alberte Glob Nielsen

Fuldmægtig
Sekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Koncerncenter for Analyse og Statistik
Direkte telefon: + 45 7231 7897
E-mail: algn@vus.dk

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående Uddannelse**

Styrelsen for Videregående Uddannelse og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: fivu@fivu.dk
www.fivu.dk

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Høringssvar fra faggruppe 68 (Forskningsanalyse og Videnskabsstudier) vedrørende udkast af 24. april 2012 til evaluering af BFI, udgivet af NIFU med Gunnar Sivertsen og Jesper Schneider som forfattere.

I. Generelle kommentarer:

1. Forskningens resultater er mere end blot publikationer

Rapporten sammenfatter en positiv holdning til den fortsatte brug og udvikling af modellen, men primært baseret på holdninger fra dekanerne på de danske universiteter. Det første og vel vigtigste hovedspørgsmål, som Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte VUS (tidligere FI) har formuleret til evalueringen, er om BFI har indfriet positive hhv. negative incitament forventninger.

Her har rapportens forfattere følt sig alt for bundet af opgavens formulering og kun få steder antydte, at BFI modellen og dens norske forbillede har nogle alvorlige indbyggede begrænsninger. Det drejer sig om at BFI modellen alene måler forskningsperformance og kvalitet i ud fra en snæver og ganske traditionel opfattelse af moderne videnskab.¹ Rapporten nævner et enkelt sted den nye model for performancemåling som er undervejs i England som et resultat af mange utilsigtede bivirkninger af hvad man i England erfarede i årene fra 1986, hvor den første RAE blev gennemført. Når man i England, som har været foregangsland for budgetfordeling efter performance målt på artikler, nu er på vej til at anvende en anden og langt mere kompleks model, Research Excellence Framework, hvor både forskningens samfundsmæssige betydning samt forskningsmiljøernes kvalitet indgår med en væsentlig vægt, så er det beklageligt, at evalueringsrapporten ingen steder tager en diskussion om BFI modellens generelle begrænsninger op. Rapporten kunne med fordel have tematiseret disse begrænsninger langt tydeligere end tilfældet er, eksempelvis således, at forskningsaktiviteter som rapporter og andre formidlende publikationer, ofte i lokalt sprog, samarbejde med organisationer og virksomheder, netværksarbejde og meget mere synliggøres og ikke som det er tilfældet nu er defineret ude. Over tid kan begrænsningen i BFI få alvorlige konsekvenser ved at styre forskernes incitament væk fra en række aktiviteter, som alle der kender forskningsverdenen ved er uundværlige - og som for at gøre ironien helt tydelig - er aktiviteter som der forskningspolitisk har været fokus på de seneste år.

2. Kontraintenderede effekter

En anden negativ incitament funktion som kun berøres kort i rapporten er erfaringerne fra RAE i England med forskeres yderst "kreative" håndtering af performancemåling, hvor 'game playing' og 'salami slicing' i vidt omfang hørte til dagens orden. At den danske BFI model helt skulle kunne undgå sådanne utilsigtede effekter er usandsynligt. Det er derfor problematisk, at spørgsmål om utilsigtede incitamentstrukturer i modellen i så ringe omfang inddrages i evalueringen.

¹ Se kritikken heraf i Ernø-Kjølhede, E., & Hansson, F. (2011). Measuring research performance during a changing relationship between science and society. *Research Evaluation*, 20(2), 130-142. doi:10.3152/095820211X12941371876544

3. Antallet af tidsskrifter på højniveau (niveau 2).

Vi har noteret, at evalueringsrapporten ukritisk videreformidler, at visse universitetsledere giver udtryk for den opfattelse, at der er for mange tidsskrifter på niveau 2.² Vi mener ikke dette gælder generelt, og vi er i tvivl om det overhovedet gælder for nogen faggrupper. Vi mener tværtimod, at der er plads til for få tidsskrifter som højniveau, og at der konstant har været problemer internt i faggrupperne med at nå til enighed om hvilke tidsskrifter (ud af faggruppens samlede 'ønskeliste' for niveau 2-tidsskrifter alene ud fra en vurdering af kvalitet, en liste som ofte repræsenterer indbyrdes ret forskellige og svært sammenlignelige videnskabelige specialer) kunne "få lov til" at stå som niveau 2. Niveaudelingen får her en delvist arbitrær karakter, når 20%-kriteriet skal overholdes. Dette har noget at gøre med faggruppens struktur som vi kommenterer i næste punkt.

4. Konfliktende kriterier for niveau-delning virker negativt for diversiteten af forskningsfelter

Det har i faggruppernes niveaudeling for en lang række grupper været et genkommende problem, at de to nævnte kriterier for optagelse af et tidsskrift på niveau 2 — det ene gående på videnskabelig kvalitet (tidsskriftet skal anses for ubestridt internationalt førende, etc.), det andet gående på en ydre, kvantitativ grænse (max 20% af verdensproduktionen af artikler indenfor faggruppens samlede antal specialer må ikke overstiges) — ikke nødvendigvis stemmer overens, således at ses kun på kvalitet og dækning i forhold til videnskabelige specialer, vil max-grænsen evt. overskrides, og omvendt, hvis det ikke tillades faggruppen at sprænge grænsen, vil flere forskningsfelter indenfor en faggruppe mangle niveau 2 tidsskrifter at publicere i. Faggruppeinddelingen med kun 67 grupper er her den usynlige, tredje parameter, som har en uheldig tendens til at stille en række videnskabelige specialer ringere.³

5. Det snævre kommissorium, metoden og det spinkle datagrundlag er fatalt for evalueringens troværdighed

Det er et meget snævert kommissorium VUS har udstukket og kritisabelt, at man ikke har sørget for at sammensætte evalueringen som et bredere panel med andre kompetencer end bibliometri, når det handler om at vurdere effekterne på forskningen helt alment, og ikke alene mht. de bibliometriske parametre. Et tværdisciplinært og uafhængigt evalueringspanel havde været ønskeligt.

Man kan undre sig over at en evaluering af et sådant redskab som BFI helt går uden om at inddrage holdninger fra de direkte berørte brugere, dvs. forskerne på institutionerne. Dette bliver sat i relief, når der på s. 37 er et helt afsnit, som hedder "Mottagelse af indikatoren" (afsnit 4.5). Her refereres til "forskernes" holdninger til BFI, men grundlaget for dette er udelukkende interviews med dekaner og institutledere – ikke med et udvalg af forskere. Eller

² I følge-emailen til faggrupperne fra VUS af 12/6-2012 bliver det til at "Universiteterne rejser dog også flere kritikpunkter, herunder at der er for mange tidsskrifter på det høje niveau to."

³ problemet er yderligere belyst i notatet "Mareridt, damage control, eller forskningsrelevante kvalitetskriterier? - Notat om faggruppernes forbehold overfor den bibliometriske forskningsindikator efter niveaudelingsprocessen og indtastning af tidsskriftlisterne pr. 15/9-2009" (<http://faggruppe68.pbworks.com/f/Faggruppernes-forbehold-v2.doc>).

når der på side 34 står, at forskerne på CBS er mere interesserede i internationale lister over toptidsskrifter. Det var der for få år siden en heftig debat om og der var langt fra enighed blandt forskerne på CBS om sådanne listers betydning. Det fortsætter på de følgende sider, hvor rapporten evaluerer virkninger af indikatoren i de faglige miljøer – alene på baggrund af udsagn fra dekaner og andre ledere. Det svarer til at man eksempelvis i en evaluering af MUS samtalesystemet alene havde interviewet ledere for at evaluere virkningen!

Det skal dog siges, at det for så vidt er et problem, som rapportens forfattere ikke har det fulde ansvar for, da dette også ligger hos opdragsgiveren i Bredgade, VUS/FI, som besluttede at evalueringen udelukkende skulle bygge på udsagn fra ledelsen på universiteterne. Det er måske i overensstemmelse med VUS' opfattelse af enstregen ledelse, at forestille sig at altvidende dekaner og institutledere kan give dækkende svar for hvordan deres forskere ser på BFI, men det er en udeladelse der ikke imponerer professionelle evaluatore. Ved helt at udelade udsagn om BFI fra de faglige udvalg og fra menige forskere er der på forhånd lagt en skævhed ind i resultatet, og den gennemgående positive holdning til BFI modellen som evalueringen refererer har af disse grunde ingen høj gyldighed i den virkelige verden. I forlængelse af kritikken af kommissoriets snæverhed og VUS' styring af metodevalg, noterer vi os, at der andetsteds er rejst kritik af Gunnar Sivertsens roller som både løbende konsulent for ministeriet, medlem af Fagligt Udvalg og ansat hos den 'kunde' (NIFU) som modtog evalueringsoopdraget; her gør ministeriet sig unødigt sårbar overfor beskyldninger om at have evalueret sig selv.⁴

II: Specifikke kommentarer

6. Datakvaliteten og den lille tidshorisont

Datakvaliteten trænger til at blive grundigere og mere kritisk belyst, især for de danske publiceringskanaler. De tal, evalueringen benytter, og som ifølge rapporten er analyseret af Jesper Schneider (hvor to år er slået sammen idet 2008 data er mangelfulde) kan der næppe siges meget ud fra. Det er ret evident, at publikationsdata fra 2009 reelt er forskning, der kan være iværksat et eller flere år forinden, og på et tidspunkt hvor BFI ikke fyldte meget i bevidstheden hos forskerne.⁵ De første årgange af data fra BFI bliver først interessante hvis man fx har en 10-årige periode; så 2009 er nærmere et udtryk for hvordan publiceringsadfærden var før BFI. Det kræver naturligvis en helt anden tidshorisont hvis en analyse skal laves på denne måde. Og så belyser en sådan analyse jo kun makroforhold.

7. Evalueringens retorik

Som nævnt er det invaliderende for evalueringen, at der kun er talt med ledelsen, og ikke er undersøgt hverken et udsnit af menige forskeres holdninger, eller de faglige rådvidere over

⁴ Den 18/6-2012 i dagbladet *Information*, "[Forskere: Inhabil konsulent har blinde pletter](#)" og "[Evalueringsrapport kritiseres for at være politisk bestillingsarbejde](#)"; *FORSKERforum* ([her](#)); d. 19/9 lederen "Selvevaluering" ([her](#)); den 20/6 svarer direktøren for NIFU på kritikken på bloggen *Forskingsfrihed?* ([her](#)).

⁵ Rapporten er selv inde på dette, jævnfør eksempelvis s. 47: "Konsekvensen er at det nok er for tidlig å besvare det ene av denne evalueringens hovedspørsmål: *I hvilket omfang har indførelsen af den bibliometriske forskningsindikator indfriet de positive incitamentsvirkninger, og i hvilket omfang har indikatoren haft negative incitamentsvirkninger?*"

VUS, dvs. faggruppemedlemmer, som har et mere grundigt kendskab til BFI og dens problemer. Selvom dette fremgår af rapporten, virker det som om den retorisk søger at dække over denne mangel. En ret stor del af rapporten er viet referater fra interview med de enkelte universiteters ledelser. I fremstillingen sker en glidning *fra* – i metodeafsnittene - en eksplicitering af, at der kun tales med de ansatte ledere, ikke forskerne selv, *til* at læseren, i gennemgangen af disse samtaler, foregøgles at få formidlet almene opfattelser på universiteterne af BFI. Et eksempel: I opsummeringen af afsnit 4.5 (s. 35) hedder det

Kjendskabet til og diskussionen om BFI blant forskerne varierer med i hvilken grad universitetene selv benytter indikatoren lokalt og med hvilket hovedområde man tilhører. Diskussionen av indikatoren har vært størst i HUM og SAM, hvor oppfatningen har endret seg fra å være overveiende negativ til mer varierende eller positiv. I NAT/TEK og SUND har interessen for BFI blant forskerne vært liten eller fraværende, særlig ved universiteter uten lokal bruk av indikatoren. En viss diskusjon har det likevel vært om nivåinndelingen.

Læseren bibringes det indtryk, at de humanistiske forskere nu er mere positive i holdningen til BFI end førhen. Dette er qua datamaterialet helt udokumenteret, og der er tværtimod mange tegn på, at ledelsen (dekaner osv.) og forskerne har helt forskelligt perspektiv på BFI.

Tilsvarende omtaler rapporten disse dekaner, prodekaner, direktører m.v. som "forskningsledere", hvad der igen er misvisende for ikke at sige manipulerende, idet en forskningsleder ved at dansk universitet typisk er en lektor eller professor, der selv forsker og leder en gruppe forskere indenfor et bestemt forskningsfelt.

Rapporten hævder (bl.a. s. 10) at "indikatoren har bidratt til å sette mer fokus på forskning som et felles ansvar i fagmiljøene", men dette er dels en uklar påstand, dels ikke dokumenteret tilstrækkeligt.

En anden men ikke uvæsentlig retorisk effekt er samforfatterskabet, annonceret på forsiden, bestående af Gunnar Sivertsen og Jesper Schneider. Sidstnævnte er kendt i Danmark som en dygtig ekspert og forsker i bibliometri, og Schneider har tidligere i år har været med til at udgive en artikel⁶ om BFI, som leverer en samlet og selvstændig analyse, er særdeles kritisk, og som på flere punkter går imod evalueringen. Det virker derfor besynderligt at han står som medforfatter til hele rapporten, hvis hans rolle alene (jf. kommissoriet) har været at analysere enkelte data.

8. BFI som internt fordelingsinstrument.

Vi finder, at evalueringsrapporten mere kritisk burde forholde sig til, at flere universiteter bruger den bibliometriske forskningsindikator internt som ledelsesinstrument (fx Syddansk Universitet og Aalborg Universitet bruger indikatorens tal til centralt at allokere midler ud til

⁶ Aalborg Universitetsforlag udgav d. 10. april 2012 bogen *Dansk Forskningspolitik Efter Årtusindskiftet* (red. af Kaare Aagaard & Niels Mejlgaard) med kapitlet "Stor ståhej for ingenting. Den danske bibliometriske indikator" af Jesper W. Schneider & Kaare Aagaard (s. 229-260).

fakulteter og i enkelte tilfælde videre til institutterne).⁷ Dette er i modstrid med en tidligere anbefaling fra Fagligt Udvalg, som i brev⁸ af 29/9-2009 skrev til faggrupperne:

“Fagligt Udvalg opfordrer alle faggrupperne til at medvirke til at advare mod for nærværende at bruge de bibliometriske data til andre formål. Det er Fagligt Udvalgs anbefaling, at den bibliometriske forskningsindikator ikke bruges internt på institutionerne til måling af forskningsproduktionen for mindre enheder, institutter og lignende.”

Hvis en stiltiende tilslutning til en mere omfattende brug af BFI internt på lavere niveauer har fundet sted hos Fagligt Udvalg og i ministeriet, er dette ikke kommunikeret videre til universiteterne, men vi tvivler på, at der foreligger en ny målsætning fra ministeriet/VUS herom. Dette aktualiserer på sin side et af de hovedkritikpunkter, som analysen af Schneider og Aagaard (se note 6) gør gældende: En manglende afklaring med målsætningen med indikatoren.

M.v.h.

faggruppe 68

Claus Emmeche, Finn Hansson, Tinne Hoff Kjeldsen, Helge Kragh og Peter Øhrstrøm

⁷ Også ved KU og RUC er der ifølge rapporten (s. 33) “enkelte enheter på lavere nivåer som selv har valgt å videreutvikle data fra BFI til lokal ledelsesinformasjon, til sammenligninger med andre universiteter på samme fagområde, til økonomiske omfordelinger, som informasjonsgrunnlag for medarbeidersamtaler og i noen få tilfeller som et moment ved tildeling av individuelle forskningsmidler eller lønnsøkninger.”

⁸ “Høring om den samlede niveaudeling” fra FI (v. K. K. Christensen, sagsnr. 07-020539, dok.nr. 1057384), hvor det også hed: “Der er således mange grunde til at være yderst varsom med at anvende de bibliometriske data til andre formål end det, de er udarbejdet til, nemlig at fordele basisbevillinger til universiteterne. Til det formål er indikatoren acceptabel i sin nuværende form – også fordi der i første omgang kun fordeles meget beskedne beløb.”

FAGLIGT UDVALGS HØRINGSSVAR PÅ EVALUERING AF DEN BIBLIOMETRISKE FORSKNINGSINDIKATOR

På mødet med Fagligt udvalg d. 17. april 2012 blev udkastet til evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator præsenteret. Fagligt Udvalgs overordnede holdning til rapporten er, at evalueringen indeholder mange interessante konklusioner.

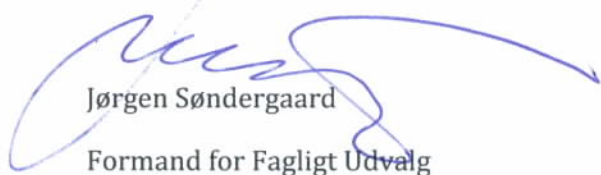
Fagligt Udvalg mener, at det i forbindelse med behandlingen af og opfølgningen på evalueringen vil være meningsfuldt, at formålet med den bibliometriske forskningsindikator bliver mere klart for alle parter.

Den bibliometriske forskningsindikator formål er at indgå som en del af den performancebaserede model til fordeling af basismidler. Indikatoren skal afspejle universiteternes forskningsaktivitet, og dette gøres ved at måle på antallet af publikationer. Den bibliometriske forskningsindikator belønner de forskningspublikationer, der, *inden for faget*, publiceres i de mest anerkendte kanaler. Det vil sige, at den skal tilgodese alle fagområder og deres forskellige publiceringstraditioner. Fagligt Udvalg mener, at man med den seneste udvikling af indikatoren i 2012, hvor bog- og konferenceserier blev integreret, er meget tæt på at nå dette mål.

Fagligt Udvalg har bemærket, at der i forbindelse med evalueringen er blevet fremsat en kritik fra nogle af de interviewede, som handler om, at den bibliometriske forskningsindikator ikke virker som incitamentsstruktur for visse fagområder. Fagligt Udvalg mener ikke, at det er muligt, at lave en samlet indikator for alle fagområder, som samtidig kan matche hvert enkelt fags specifikke normer for ranking af videnskabelige udgivelser.

Den bibliometriske forskningsindikator kan fremadrettet få en vigtig rolle for forskningssektoren. Indikatoren kortlægger dansk forskning, og derfor bør den være tilgængelig som et informationssystem for en bred kreds af interessenter.

Med venlig hilsen

Jørgen Søndergaard
Formand for Fagligt Udvalg

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K
Att: Alberte Glob Nielsen

Fremsendt pr. e-mail til algn@vus.dk

AC's hørings svar vedr. evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator

Den 29. juni 2012
Dok.nr.
ks/ka

Evalueringen i sammenhæng

AC vil gerne indledningsvis henvise til, at parterne bag aftalen om basismidler efter resultat fra 2009 har aftalt en evaluering af den samlede model til fordeling af basismidler og ikke kun af den bibliometriske forskningsindikator (BFI). Det er således vigtigt, at evalueringen og vurderingen af BFI ses i sammenhæng med vurderingen af den samlede model til fordeling af basismidler efter resultat og virkningen af den.

AKADEMIKERNES
CENTRALORGANISATION

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

AC vil i særdeleshed gerne påpege behovet for at analysere og drøfte balancen mellem indikatorerne, herunder BFI, og den betydning som BFI har fået for fordelingen af forskningsmidler. Den foreliggende evaluering giver ikke noget præcist billede af, hvordan BFI har ændret fordelingen af basismidler, og AC har en forventning om, at data om og vurderinger heraf vil indgå i en kommende samlet evaluering.

Postboks 2192
Nørre Voldgade 29
DK - 1017
København K.

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

AC ser således frem til en evaluering af, hvordan brugen af BFI har påvirket fordelingen af basismidler mellem de videnskabelige hovedområder - både den centrale fordeling og den interne fordeling på de universiteter, hvor data fra BFI anvendes til fordeling af midler internt. AC finder dette spørgsmål centralt, fordi der kan være grund til at antage, at hovedområdernes forskellige forskningsmetoder og publiceringstraditioner vil være en betydningsfuld faktor, hvis BIF kommer til at spille en større rolle i fordelingen af basismidlerne fremover.

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Evalueringens metode og proces

AC har noteret sig, at høringen om evalueringen af BFI nu i anden omgang er blevet sendt i åben høring med en forlænget ansøgningsfrist.

AC finder det positivt, at forskerne i de 67 faggrupper, som er tilknyttet BFI, nu i denne anden høringsrunde kan kommentere evalueringens resultater. Dermed får vi mulighed for at få en mere nuanceret tilbagemelding fra forskersamfundet end den, som evalueringen i sig selv giver. Samtidig giver det en bredere kreds af interessenter, herunder AC, mulighed for at kommentere evalueringens form og resultater.

Men AC finder det tvivlsomt, om den udvidede høringsmulighed på tilfredsstillende vis kan råde bod på, at forskerne ikke har været direkte involveret i evalueringen. AC finder det meget kritisabelt, at man har valgt kun at inddrage universiteternes ledelser og ikke de aktive forskere. Det skaber stor usikkerhed om evalueringens resultater, at de forskere, som arbejder med publiceringen i det daglige og som dermed er de direkte brugere af BFI, ikke er blevet hørt direkte.

Set fra AC forekommer det direkte kompromitterende for evalueringens resultater, når man i stedet beder dekaner samt andre ledere og administratorer på universiteterne om at udtale sig om forskernes holdninger og vurderinger. Dermed står vi nu ikke blot med en manglende viden om, hvad forskerne mener - vi risikerer at have fået en skævvredet eller direkte forkert viden herom.

På grund af den anvendte metode er det ikke muligt at vurdere gyldigheden af udsagn såsom "Mens forskerne møtte BFI med til dels betydelig modstand og skepsis i starten, er opfatningerne nå mer blandet eller positive." (s. 29). Når evalueringens resultater skal vurderes samlet, bør det således medtænkes, om de dele af rapporten, der omhandler forskernes holdninger, overhovedet giver et retvisende billede.

Bemærkninger til evalueringens resultater

AC er meget enig i vurderingen af, at det i realiteten er for tidligt at evaluere, hvilke ændringer anvendelsen af BIF har givet anledning til. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om, hvorvidt BIF har haft positive såvel som negative incitamentsvirkninger. Med den tidshorisont, der er i forskningen fra initiativ til publicering, er det ganske enkelt for tidligt at vurdere ret meget i en dansk sammenhæng.

Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at BFI ikke i sig selv er et kvalitetsmål for forskningen, og denne evaluering rejser da heller ikke det centrale spørgsmål om, hvorvidt BIF på sigt vil bidrage til at give bedre kvalitet i forskningen - eller om den blot bidrager til øget synlighed og kvantificerbarhed af forskningsproduktionen.

BFI som ledelsesinformation og fordelingsgrundlag

Evalueringen viser, at universitetsledelserne generelt set er principielt positive over for BFI og gerne ser den videreført, bl.a. fordi de ønsker, at basismidlerne også skal fordeles efter en forskningsindikator, og fordi en sådan indikator potentielt kan give et bedre overblik over forskningsaktiviteterne.

Men det er værd at bemærke formuleringen om, at "universiteterne (er) enige om, at myndighetene i *et begrenset omfang* bør fortsætte med resultatmåling av forskning i forbindelse med fordeling af basismidler på *institusjonsnivå*. Derimot er det ulike og til dels meget kritiske oppfatninger av hvor godt BFI fungerer til dette formålet (...)" (s. 30).

Samtidig viser evalueringen også, at man i mange fagmiljøer foretrækker andre fx citationsbaserede, indikatorer, som gør det muligt for miljøerne at sammenligne sig med de bedste internationale fagmiljøer.

Således viser evalueringsrapporten efter AC's vurdering, at der fra universitetsledelsernes side mere er tale om en passiv opbakning end aktiv støtte til BFI. Universiteterne foretrækker BFI i mangel af bedre alternativer, fordi den har vist sig at give nyttig ledelsesinformation og gøre det muligt at sammenligne publiceringsadfærden på tværs af universiteter.

AC lægger stor vægt på, at det fortsat er fagmiljøernes egne vurdering af, hvem det er relevant at måle sig med, der slår igennem lokalt på universiteterne. Der er et stort behov for, at de forskellige fagmiljøers egne forsknings- og publikationstraditioner fortsat respekteres, også når forskningens resultater skal vurderes. Publiceringen er en integreret del af forskningsprocessen og må for forskeren være omfattet af samme frihedsgrader som selve forskningen.

AC finder det også problematisk, når flere universiteter anvender BFI som grundlag for den interne fordeling af forskningsmidler. Det vil være bekymrende, hvis BFI mere generelt kommer til at være bestemmende for fordelingen af forskningsbevillinger mellem fakulteter og institutter. En sådan udvikling risikerer at "straffe" forskningsområder uden en stærk tradition for kvantitativ måling af forskningens omfang og resultater og at hæmme innovation og nytænkning i forskningsmiljøerne.

BFI og publiceringsadfærden

Evalueringen konkluderer, at BFI generelt set ikke har påvirket publiceringsmønstret i nogen væsentlig grad – først og fremmest fordi publiceringsadfærd altovervejende følger de gældende videnskabelige standarder inden for de enkelte fagområder.

AC finder det i denne sammenhæng vigtigt at påpege, at når det vurderes, at BFI ikke har påvirket publiceringsadfærden i forskningsmiljøerne i væsentlig grad, så kan det netop være svært at sige, om det skyldes, at den nye incitamentsstruktur endnu ikke er slået igennem – eller om BFI faktisk ikke påvirker adfærden.

De fleste af de publikationer, som indgår i analysen er blevet planlagt og skrevet længe før det nye system er etableret og implementeret. Dermed er det stadig uklart, hvor anvendelig BFI er, og hvor stor en betydning den vil få for publiceringsadfærden i forskningsmiljøerne fremover.

Ifølge evalueringsrapporten og universitetsledelserne har der været størst interesse for og diskussion om BFI inden for humaniora og samfundsfag, som ikke i forvejen har haft andre fælles publiceringsindikatorer. Fra AC's bagland er der dog fortsat en del kritiske røster også fra humaniora og samfundsvidenskab, hvor der bl.a. peges på, at man på disse hovedområder har en stærkere "oversættelsesproblematik" end de øvrige videnskabelige hovedområder.

På humaniora og samfundsfag er der oftere et behov for at udtrykke sig og formidle forskningen på modersmålet, og da der er store omkostninger ved at oversætte til og formidle på engelsk, risikerer man at forvride konkurrencen mellem forskerne. Forskningsmiljøer, der har været gode til debat internt i Danmark straffes dermed for den tætte kollegiale dialog, fordi de publicerer på dansk og inden for mere snævre områder.

Der gøres også opmærksom på, at den incitamentsstruktur, som BFI skaber, forvaltes meget forskelligt på de forskellige universiteter og fakulteter, og at det skabe ulige vilkår for forskerne.

Forskere i AC's bagland peger desuden på spørgsmålet om, hvordan incitamenterne omkring publicering i BFI forventes at spille sammen med incitamenterne knyttet til Open Access-tankegangen. Noget tyder på, at de seneste udspil om Open Access, bl.a. fra formændene for forskningsrådene, kan komme til at få større betydning for forskernes overvejelser og adfærd knyttet til publicering end BFI har haft hidtil.

Perspektiver på en eventuel revision af modellen

Det er værd at overveje en udvidelse af antallet af faggrupper. Selv om 67 faggrupper umiddelbart forekommer at være et stort antal, så giver faggruppernes afgrænsning fortsat anledning til megen kritik, fordi det er svært at indpasse de hundredvis af eksisterende videnskabelige specialer med forskellig publikationsprofil og publikationsadfærd.

Mange faggrupper, der dækker vidt forskellige forskningsfelter, har det problem, at 20%-reglen om, hvad der hører til "det bedste" ekskluderer en række videnskabelige specialers tidsskrifter fra højniveaustatus. Det sker selv om de både har et højt niveau, anses for førende på feltet blandt feltets egne forskere og udgør den vigtigste publiceringskanal for det pågældende speciale. Det sker alene fordi de udgrænses af andre højniveau tidsskrifter fra andre videnskabelige specialer i faggruppen. En løsning kunne her være at øge antallet af faggrupper, selvom også dette vil være forbundet med problemer.

Derudover bør det overvejes, om BFI ikke i højere grad kan have differentierede indikatorer på de forskellige videnskabelige hovedområder, således at man eksempelvis lader de naturvidenskabelige felter anvende citationsdata, således som det er en del af deres forskningskultur.

Endelig bør den arbejdes mere med åbenhed omkring indrapporteringsne – også for at undgå fejl og "oversalg" af konkrete publikationer. Det bør således være muligt for hver enkelt forsker at se, hvad der er blevet indrapporteret, for at opnå sammenlignelighed og forebygge fejl.

Med venlig hilsen

Karen Skytte
D: 22495865
E: ks@ac.dk

Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator.

Vi er glade for, at Styrelsen for Forskning og Innovation tog vores klage til følge og åbnede for kredsen af mulige høringsparter. Vi er dog kedede af den aktuelle kutyme i forvaltningen, at høringer begrænses til en snæver kreds, som forvaltningen kan forvente vil støtte forvaltningens politik, mens den brede forskerverden kun blev inddraget, fordi høringens eksistens tilfældigvis blev opdaget af vågne forskere. Desværre er en bred deltagelse kun illusorisk med kort varsel midt i eksamensperioden.

Vi er samtidig bekymret over den aktuelle kutyme i forvaltningen, at evalueringer udføres af venligtsindede personer, og hvor kommissoriet i realiteten udelukker en kritisk analyse. Vi kan se faren i, at politikerne i virkeligheden bliver ført bag lyset af embedsmændene.

Begge dele er et alvorligt problem for et demokratisk samfund.

Vores kommentar til rapporten er først, at vi er glade for, at den videnskabelige publicering tillægges en høj værdi. Styrelsen udnytter arbejdet hos de videnskabelige udgivere. Moralsk set burde styrelsen samtidig støtte de videnskabelige udgivere i deres arbejde, hvilket vi endnu har til gode at se. Til eksempel får forskerne belønning for at have publiceret. Derimod får de redaktører, som muliggør forskernes meritering, ingen belønning via systemet.

Den såkaldte evaluering tager lige præcis ikke det mest oplagte problem op: hvorledes har tidsskrifternes niveaudeling haft betydning. Dette spørgsmål ligger udenfor kommissoriet. I stedet undersøger evalueringen forlagenes bogudgivelse, hvilket i skrivende stund ikke er niveaudelt. Der bringes en grafisk fremstilling af princippet af niveaudeling af forlag, men dette er et falsk billede, som politikere og andre får, idet der endnu ikke findes regler for dette i 2012. - listen over niveaudeling af forlag er til eksempel ikke publiceret.

I teorien er ordningen god, idet det er forskerverdenen selv, som foretager prioriteringen af tidsskrifter og forlag. I realiteten fungerer ordningen skævvridende, idet mange mindre fagområder ikke har mulighed for at få deres vigtige publikationer medtaget. De bliver underkendt af flertallet af medlemmerne i fagudvalgene, og samtidig underkendes mange væsentlige udgivelser, når der skal være en fælles politik grupperne imellem. I virkeligheden burde der oprettes faggrupper for samtlige af forskningens fagområder, således at alle væsentlige publikationer kan blive medtaget.

En eventuel fremtidig brug af Journal Impact Factor (JIF) kan forstærke denne udvikling. Ordningen er muligvis nyttig for store ensartede fagområder, men ordningen vil ikke fungere for mindre fagområder, som sidder med i faggrupper domineret af et stort fagområde. Et tidsskrift inden for et stort emneområde vil alt andet lige få flere citater end et tidsskrift i et lille emneområde. Ordningen favoriserer en akademisk monokultur.

Evalueringen burde have medtaget de negative konsekvenser, som ordningen måske medfører. Målet er at prioritere publiceringen i de væsentligste kanaler, men får ordningen den negative konsekvens, at forskerne bliver pålagt ikke at publicere i populærvidenskabelige udgivelser? Hvis det er tilfældet, vil fødekæden for nye forskere blive kappet. Gymnasieelever og interesserede privatpersoner vil ikke mere få forskningen præsenteret af landets fremmeste eksperter.

Vi ser samtidig med stor bekymring på den indgriben, som det Faglige Udvalg har udført over for faggrupperne. Til eksempel kan Faglige Udvalg underkende faggrupper, hvis de har nomineret for mange danske tidsskrifter. Til eksempel kan konsekvensen være, at der f.eks. inden for historie eller dansk litteratur er for meget dansk efter Faglige Udvalgs mening, hvorfor man vil vælge ringere men engelsksprogede tidsskrifter.

Vi er klar over, at et system som BFI har mange interesser og at ingen ordning vil tilfredsstille alle. Vi så dog gerne en bredere demokratisk proces, hvor tingene bliver undersøgt grundigt inden politikerne skal tage stilling til en fortsættelse og revision.

Foreningen af Danske Videnskabsredaktører
Jørgen Burchardt
formand

Jørgen Burchardt
Nyborgvej 13,
DK-5750 Ringe
tlf. +45 62 62 36 17 / jorgen.burchardt@mail.dk

www.videnssamfundet.dk
www.openaccess.dk
www.videnskabsforum.dk

Kongens Vænge 2
3400 HillerødSekretariatet for den bibliometriske forskningsindikator
Att. Fuldmægtig Alberte Glob Nielsen**Telefon** +45 38 66 50 00
Direkte +45 38 66 55 83**Web** www.regionh.dk

Ref.: betant

Dato: 3. juli 2012

Administrative kommentarer til evaluering af den bibliometriske forskningsindikator

Region Hovedstaden er glad for muligheden for at kommentere evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator, idet regionens kliniske forskningsmiljøer og øvrige forskere bidrager til publiceringen af knap 3.000 peer reviewed artikler pr. år.

Og som aftalt pr. telefon hermed Region Hovedstadens administrative kommentarer til høring om evaluering af den bibliometriske forskningsindikator, som Region Hovedstaden er blevet opmærksom på via Forsknings- og Innovationsstyrelsens nyhedsbrev:

- Regionen kan ikke for nærværende konstatere større ændringer i publiceringsmønsteret for regionens aktive forskere. Dette kan både skyldes den forholdsvis korte periode, hvor BFI har været gældende; at BFI-modellen primært har betydning for bevillinger til universitetet på baggrund af universitetets publikationer og kun dermed indirekte for forskning med afsæt i sundhedsvæsenet (uanset den fælles tilknytning til både universitet og region) og sidst, at det sundhedsvidenskabelige område fortrinsvis i forvejen publicerer gennem peer reviewed tidsskrifter.
- BFI-modellen tager med dens grove skala ikke højde for, at et tidsskrift kan have forskellig betydning for forskellige sundhedsfaglige specialer.
- Ressourceforbruget til at drive BFI-systemet kunne formentligt nedsættes, hvis der eksisterede en fælles national valid og opdateret database på tværs af universiteter og universitetshospitaler over samtlige forskere og samlede publikationer – inklusiv deres eventuelle dobbelte affiliering dvs. til både universitet og hospital. Region Hovedstaden har som den første region i Danmark indført PURE som forskningsregistreringssystem – i lighed med de fleste universiteter i Danmark, Det er derfor hensigtsmæssigt, at en fælles national forskningsdatabase skal være PURE-kompatibel og dermed kunne udveksle data med PURE og andre forskningsregistreringssystemer.
- Samtidigt ville nytteværdien stige, hvis det var muligt at se og sammenligne samtlige data vedr. universiteternes og universitetshospitalernes data i BFI-modellen. Derved kunne data bruges til benchmarking mellem forskningens aktører og til udvikling af fælles faglig registreringspraksis på tværs af regioner og universiteter på sundhedsområdet.
- Derudover ville det være hensigtsmæssigt, om man kunne tilkoble data fra fx Web of Science fra nationalt hold (og bevilling), således at der kunne gennemføres mere forfinede sammenligninger på fx forskellige specialeområder og måske sammenlignes med internationale resultater.

- Forslaget fra AU undervejs i rapporten (side 37), om at universiteterne alene kan krediteres for publikationer, som de har officielt overordnet ansvar for, vil ramme forskelligt på de forskellige universitetshospitaler grundet deres forskellige organiseringer og vil ikke understøtte ønskerne om flere tværsektorielle forsknings-samarbejder.

Selvom KU Sund og Region Hovedstaden både har selvstændigt ansvar for deres forskning på sundhedsområdet, så har de to organisationer også et tæt samarbejde via Københavns Universitetshospitalet, som vi forventer yderligere udbygget i de kommende år. Det må fortsat være affilieringerne på forfatterlisten, som tæller i opgørelserne for universiteterne og deres forskere inklusiv forskere med dobbelt-tilknytninger/dobbeltansættelser.

Med venlig hilsen

Kristian Johnsen
Chef for Videncenter for Innovation og Forskning
kristian.johnsen@regionh.dk

Fra: [Thea Hahn Tougaard](#)
Til: [Alberte Glob Nielsen](#)
Emne: Høringssvar fra Region Midtjylland vedr. Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator
Dato: 29. juni 2012 11:27:06

Kære Alberte Glob Nielsen

Hermed fremsendes høringssvar fra Region Midtjylland vedr. evalueringen af den bibliometriske forskningsindikator.

Høringssvar fra Region Midtjylland:

Som det fremgår af evalueringsrapporten, er det er endnu for tidligt at sige noget om positive og negative incitamentsvirkninger af den bibliometriske forskningsindikator (BFI). Region Midtjylland foreslår derfor, at BFI kører yderligere tre år, før behovet for omfattende revision af indikatoren klarlægges. I den forbindelse opfordrer Region Midtjylland til, at fagforskerne helt systematisk inddrages, når indikatoren justeres og evalueres.

Desuden foreslår Region Midtjylland, at der arbejdes for, at data fra BFI bliver stillet mere åbent og systemunderstøttende til rådighed, således at såvel universiteter som regioner lettere kan anvende data i deres interne arbejde – blandt andet med ledelsesinformation.

Med venlig hilsen

Thea Hahn Tougaard

Fuldmægtig

Tel. +45 7841 2048

Sundhedsplanlægning • Region Midtjylland
Skottenborg 26 • DK-8800 Viborg

Fra: Maj-Britt Juhl Poulsen, MJP. [mailto:mjp@regioner.dk]

Sendt: 19. juni 2012 12:50

Til: 'Region Hovedstaden (regionh@regionh.dk)' (regionh@regionh.dk);
'regionsjaelland@regionsjaelland.dk' (regionsjaelland@regionsjaelland.dk);

'kontakt@regionsyddanmark.dk' (kontakt@regionsyddanmark.dk); Hovedpostkasse Region
Midtjylland; 'Region Nordjylland (region@rn.dk)' (region@rn.dk)

Cc: Ane Allermann; Bette Anthonisen; Bo Borg Mikkelsen; Hans Okkels Birk; Thea Hahn Tougaard;
Lisbeth Nielsen, LIN

Emne: Evaluering af den bibliometriske forskningsindikator i høring

Til regionerne

Med kopi til regionernes medlemmer i netværkssekretariatet for Ledelsesforum for Medicinsk Sundhedsforskning

Region Hovedstaden har gjort Danske Regioner opmærksomme på denne høring:

<http://www.fi.dk/nyheder/nyheder/2012/evaluering-af-den-bibliometriske-forskningsindikator-sendes-i-hoering>

Kontaktperson Alberte Glob Nielsen, Telefon: +45 7231 7897, E-mail: algn@vus.dk i Styrelsen for Forskning og Innovation oplyser at Danske Regioner og regionerne ikke har fået tilsendt høringen, men at alle interessenter er velkomne til at svare. Fristen er den 1. juli 2012. Danske

Regioner koordinerer ikke et fælles regionalt hørings svar.

Med venlig hilsen
Maj-Britt Juhl Poulsen
Seniorkonsulent, ph.d.
IT og Kvalitet

Danske Regioner

Dampfærgevej 22
2100 København Ø

T 35 29 81 17

M 29 17 09 30

E mjp@regioner.dk

Officiel post bedes sendt til

regioner@regioner.dk

www.regioner.dk